

Latvijas Kultūras akadēmija
Kultūras socioloģijas un menedžmenta katedra

IMIGRĀCIJAS PROBLĒMU ATSPoguĻojums Vācijā Medijos

Bakalaura darbs

Autors:

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Mākslas”
Starptautisko kultūras sakaru (Latvija-Vācija) apakšprogrammas
4. kursa students Mārtiņš Konovalovs
(ID Nr. 20104002)

Darba vadītājs:

Doc. Juris Goldmanis

Rīga

2014

SATURS

IEVADS	3
1. MIGRĀCIJA UN TĀS VĒSTURE VĀCIJĀ	5
1.1. Migrācija no Latvijas uz Vāciju	8
1.2. Kādēļ Vācija ir emigrantu galamērķis?	12
1.3. Kas ir Vācijas imigranti?	14
2. IMIGRĀCIJAS PROBLĒMAS VĀCIJĀ	17
2.1. Ekonomiskās integrācijas problēmas	18
2.2. Populāra rumāņu iebraucēju profesija: ubagošana	20
2.3. Paralēlas sabiedrības	25
2.4. Situācijas salīdzinājums Vācijā, Francijā un Itālijā.	27
2.5. Kas būtu Vācija bez imigrantiem?	32
3. IMIGRĀCIJAS ATSPUGUĻOJUMS VĀCIJAS MEDIJOS	34
3.1 Ko par imigrantiem domā Vācijas mediji un kāds ir iespējamais risinājums	42
Nobeigums	52
KOPSAVILKUMS (TĒZES).....	53
IZMANTOTO AVOTU U UN LITERATŪRAS SARAKSTS.....	54
SUMMARY	57
ZUSAMMENFASSUNG.....	58
PIELIKUMI	59
1.pielikums. Vācijas imigrācijas attīstība.....	59
2.pielikums. Vācijā dzīvojošie musulmaņi	60
3.pielikums. Imigrantu mediju lietojums	61
4.pielikums. Kur dzīvo Vācijas Imigranti?	62
5.pielikums. Multikulturālā Vācijas futbola izlase.....	63
6.pielikums. Imigrācija Vācijā no 2007 - 2012	64

IEVADS

Jau kopš seniem laikiem cilvēki ir pārvietojušies labākas dzīves meklējumos un arī mūsdienās mūsu dzīvesveidu lielā mērā nosaka apkārtējā vide un dzīves apstākļi. Arvien biežāk mēs nonākam situācijās, kad jāizvēlas starp dzīvi savā dzimtajā zemē vai emigrācijā jeb mītnes zemē, kurp esam devušies labākas dzīves meklējumos vai apstākļu spiesti. Viens no galamērķiem vairākiem miljoniem emigrantu no dažādām valstīm un kultūrām jau daudzus gadus ir Vācija. Par imigrantu integrācijas problēmām Vācijas sabiedrībā, viņu radītajiem iespējamajiem apdraudējumiem demokrātiskajai labklājības valstij pēdējā laikā Vācijā rakstīts un diskutēts daudz. Tādēļ Latvijas un Vācijas starpkultūru studiju noslēguma darbam izvēlēta tēma "Imigrācijas problēmu atspoguļojums Vācijas medijos".

Darba tēmas izvēle skaidrojama ar tās aktualitāti Vācijas sabiedrībā, kā arī ar to tāsaistību ar starpkultūru komunikācijas problemātiku. Papildus stimuls pētīt šo tēmu bakalaura darbā ir arī tas, ka autoram ir nācies dzīvot Vācijā un pašam izjust, kā ir būt iebraucējam svešā zemē.

Bakalaura darba mērķis ir, izmantojot pieejamo literatūru un analizējot medijos pieejamo informāciju, izpētīt, cik lielas problēmas pēdējos gados Vācijai un tās ekonomikai ir vai nav radījusi imigrācija un kā tas tiek atspoguļots Vācijas medijos.

Izvēlēta mērķa sasniegšanai izvirzīti šādi uzdevumi:

- apzināt un izstudēt Vācijā publicēto statistiku par imigrācijas kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem rādītājiem pēdējos gados;
- izstudēt materiālus par Vācijas imigrācijas politiku;
- iepazīties ar T. Saracīna (*Thilo Sarrazin*) grāmatu "Vācija sagrauj sevi. Kā mēs noliekam savu zemi uz spēļu galda" (*Deutschland schafft sich ab. Wie wir unser Land aufs Spiel setzen*) un tās izraisīto polemiku;

- apzināt un analizēt Vācijas mediju publikācijas par imigrāciju un tās radītajām problēmām.

Bakalaura darbā izmantotas vairākas pētnieciskās metodes. Vēsturiski salīdzinošā metode izmantota, lai izpētītu imigrācijas attīstības tendences. Statistiskā metode izmantota, lai apkopotu un analizētu imigrācijas kvantitatīvos un kvalitatīvos rādītājus. Kontentanalīzes metodes elementi izmantoti, pētot Vācijas mediju publikācijas.

Par darba hronoloģisko sākumpunktu medijos ir izvēlēts 2010.gads.

Analizētas un apkopotas publikācijas vairākos Vācijas periodiskajos izdevumos, kā arī interneta publikācijas un laikrakstos „Spiegel” , „Die Welt” un „Bild”

Atbilstoši izvirzītajam mērķim un uzdevumiem veidota bakalaura darba struktūra. Bakalaura darbs strukturēts trīs nodaļās, kas dalītas apakšnodaļās. Pirmajā nodaļā vispārīgi skaidrots, kas ir migrācija un sniegts vispārējs ieskats migrācijas vēsturē Vācijā. Otrajā nodaļā skaidrots, kāpēc Vācija ir populārs migrantu galamērķis, un izklāstīts, tieši kādas problēmas Vācijā ir radījusi imigrācija. Trešajā nodaļā pētīts imigrācijas atspoguļojums Vācijas medijos un mēģināts konstatēt, kāds iespējamais imigrācijas problēmu risinājums tiek piedāvāts Vācijas sabiedrībai. Pielikumā pievienotas tabulas ar statistiskiem datiem.

1. MIGRĀCIJA UN TĀS VĒSTURE VĀCIJĀ

Jēdziens “migrācija” ļoti plaši tiek lietots gan akadēmiskajā literatūrā, gan medijos, piemēram, priekšpēdējā “Pārskatā par tautas attīstību, 2010/2011” tas dažādā nozīmē un dažādā kontekstā lietots 307 reizes¹. Vārda visplašākajā nozīmē ar jēdzienu “migrācija” (lat. *migratio*– pārvietošanās) saprot pārvietošanos, pārvākšanos no vienas vietas uz citu, cilvēku izceļošana no valsts vai ieceļošanu tajā (ārējā migrācija), kā arī pārvietošanos pa valsts iekšieni (iekšējā migrācija)². Atsevišķi var runāt par emigrāciju – izceļošanu no valsts, kā arī imigrāciju – citu valstu pilsoņu ieceļošanu kādā valstī uz laiku vai uz pastāvīgu dzīvi. Vispārpieņemta ir šāda migrācijas definīcija: “Migrācija aptver visas cilvēku pārvietošanās formas, vai tie būtu indivīdi vai grupas, kuri ilgstoši vai pastāvīgi maina savu līdzšinējo uzturēšanās vietu, neatkarīgi no tā, kādi ir šādas pārcelšanās motīvi vai cēloņi”³. Savukārt ar migrācijas politiku saprot valsts vai starptautisku valstu savienību mērķtiecīgus mēģinājumus ietekmēt telpisko migrāciju.⁴

Tā kā bakalaura darbā aplūkots imigrācijas problēmu atspoguļojums Vācijas medijos, tadpar pamatu ņemta Vācijas Migrācijas un bēgļu lietu pārvaldes (*Bundesamt für Migrations und Flüchtlinge*) oficiāli lietotā jēdziena “migrācija” definīcija: “Migrācija notiek tad, kad persona maina savu patstāvīgo dzīvesvietu . Starptautiskās migrācijas notiek tad, kad tas notiek pāri valstu robežām” (*Von Migration spricht man, wenn eine Person ihren Lebensmittelpunkt räumlich verlegt. Von internationaler Migration spricht man dann, wenn dies über Staatsgrenzen*

¹Zepa, Brigita, Kļave, Evija (red.). *Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2010/2011: Nacionālā identitāte, mobilitāte, rīcībspēja*. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2011.

²*Svešvārdu vārdnīca*. Sast. Puriņa R. Rīga: Avots, 2004, 361. lpp.

³*Kleines Lexikon der Politik*. Hrsg. von Dieter Nohlen. Zweite Aufl. München: Verlag C.H. Beck, 2002, S. 300.

⁴Turpat.

hinweg geschiebt).⁵Jāņem arī vērā, ka Vācijā gan oficiālajos dokumentos, gan pētījumos un prese publikācijās bieži tiek lietots arī specifisks jēdziens “cilvēki ar migrācijas pagātņi”, ko oficiāli definē šādi: “Cilvēki ar migrācijas pagātņi ir tie cilvēki, kas pēc 1949.gada ir ieradušies apmesties uz dzīvi pašreizējā Vācijas teritorijā, kā arī tie, kas ir šo iebraucēju pēcteči, vai arī tie cilvēki, kuriem vismaz viens no vecākiem ir bijis iebraucējs vai no iebraucēju ģimenes.(*Zu den Menschen mit Migrationshintergrund (im weiteren Sinn) zählen alle nach 1949 auf das heutige Gebiet der Bundesrepublik Deutschland Zugewanderten, sowie alle in Deutschland geborenen Ausländer und alle in Deutschland als Deutsche Geborenen mit zumindest einem zugewanderten oder als Ausländer in Deutschland geborenen Elternteil*”).⁶

Cilvēki ir migrējuši vienmēr, tas noticis visdažādāko apstākļu dēļ. Arī mūsdienās migrācija turpinās brīvprātīgā formā kāda reģiona, valsts vai internacionālā līmenī, kā arī piespiedu kārtā (kara bēgļi, cilvēku tirdzniecība, dabas katastrofas).

19. gadsimtā pasaulē izveidojās jauna sociālekonomiskā parādība – globālā migrācija. Tās cēlonis bija Eiropā vēl nekad nepiedzīvotā demogrāfiskā revolūcija un modernizācija, sociālās un kultūrtelpas pārmaiņas.⁷Vien Pirmā pasaules kara sākums pārtrauca strauji augošo emigrāciju no Eiropas, t.sk. arī no Vācijas.

Vācija jau kopš seniem laikiem ir bijusi ne tikai valsts, kurā cilvēki iebrauca uz dzīvi, bet arī valsts, no kuras cilvēki devās prom. 1871.gadā sākās pirmā lielā cilvēku kustība no Vācijas uz Amerikas Savienotajām Valstīm un uz Latīņameriku. Laika posmā no 1820.gada līdz 1939.gadam Vāciju pameta 5,9 miljoni cilvēku, lai

⁵Definition von Migration und von der Zielgruppe "Migranten".

Bundeszentrale für politische Bildung. Pieejams:

<http://www.bpb.de/gesellschaft/migration/kurzdoassiers/57302/definition>[Skatīts 2014, 11.maijā]

⁶Glossar. Bundesamt für Migration und Flüchtlinge. Pieejams:

http://www.bamf.de/DE/Service/Left/Glossary/_function/glossar.html?nn=1363008&lv2=1364186&lv3=3198544 [Skatīts 2014, 11.maijā]

⁷Zelče, Vita. Migrācija: vēsture un šodiena. Grām.: Zepa, Brigita, Kļave, Evija (red.). *Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2010/2011: Nacionālā identitāte, mobilitāte, rīcībspēja*. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2011, 49. lpp.

dotos labākos dzīves meklējumos. Tajā pašā laikā Reinas-Rūras reģionā notika industrializācija un bija nepieciešams darbaspēks, kā rezultātā tika pieaicināti tūkstošiem vīriešu no Polijas, lai par mazu samaksu tie strādātu raktuvēs. Lielākā daļa no iebraucējiem palika arī vēlāk, kad raktuvēs darba vairs nebija. Tā rezultātā vēl šodien šajā reģionā ir sastopami ļoti daudz cilvēku ar poļu uzvārdiem.

1885.gadā sākās jauna fāze Vācijas migrācijas vēsturē. Tika sākta vardarbīga Āfrikas zemju kolonizācija, kā rezultātā devās uz valstīm kā – Namībija, Kamerūna, Tanzānija un Togo. Sākumā uz šīm zemēm devās vācu vīrieši, lai tās pakļautu, apspiestu tur dzīvojošos cilvēkus utt. Viņiem vēlāk sekoja arī sievietes, kuras gan ieceļoja tur krietni mazākā skaitā. Tajā pašā laikā parādījās arī pirmie vietējie iedzīvotāji, kas brīvprātīgi vēlējās doties uz Eiropu, lai tur studētu vai pelnītu sev iztiku, uzstājoties izrādēs, bet bija arī cilvēki, kurus aizveda ar varu un padarīja par mājkalpotājiem vai vienkārši par apskates objektu baltajam cilvēkam.

Nacionālsociālisma laikā no 1933. gadam līdz 1945. gadam tika izveidota kustība ar nosaukumu “Tauta bez telpas” (*Volk ohne Raum*), kuras uzdevums bija pretendēt uz “dzīves telpu” austrumos, teritorijās, kuras Vācija varētu anektēt. Tajā pašā laikā ebreji un citi Vācijas politiskie pretinieki no Vācijas un citām okupētajām teritorijām tika deportēti uz koncentrācijas nometnēm, kur viņi mira no bada, slimībām vai arī tika nogalināti. Simtiem tūkstoš ebreji un citi politiskie bēgļi devās bēgļu gaitās uz Franciju vai Čehoslovākiju, bet vēlāk, kad arī šīs valstis tika okupētas, viņi devās uz ASV vai Latīņameriku vai arī uz citām valstīm, ja viņi tur tika uzņemti.⁸

Sarūkot nacistiskajai, Vācijai to sadalīja divās daļās, rietumu pusē veidojās Vācijas Federatīvā Republika (VFR) un austrumos Vācijas Demokrātiskā Republika (VDR). VFR pēc kara atkopās ātri un veiksmīgi, sākot valsts kasi piepildīt ar industrializācijas peļņu. Piecdesmitajos gados ekonomika plauka un ziedēja, bija nepieciešams darbaspēks, kas strādātu rūpnīcās un atjaunotu karā izpostīto Vāciju. Karā bija kritusi ļoti liela daļa darbaspējīgo vācu vīriešu un vēl liela daļa atradās Vācijas Demokrātiskajā Republikā, no kuras izceļot uz Vācijas Federatīvo Republiku bija aizliegts. Sākot ar 1955. gadu līdz 1973. gadam VFR ieceļoja pavisam 14 miljoni

⁸Pieejams: <http://baustein.dgb-bwt.de/PDF/C8-Migrationsgeschichte.pdf> [Skatīts

2014, 10.aprīlī]

cilvēku – tā sauktie viesstrādnieki (*Gastarbeiter*), lai strādātu rūpnīcās un celtniecībā, liela daļa ieceļoja tikai uz laiku. Pirmie iebrauca itāļi 1955. gadā, kam vēlāk 1960. gadā sekoja grieķi un spāņi, bet pati lielākā imigrantu plūsma notika 1961. gadā, kad tika parakstīts līgums ar Turciju, kuram stājoties spēkā turkiem tika atļauts iebraukt VFR, lai strādātu. Iebraukšana turpinājās arī pēc tam un iebrauca vēl marokāņi, portugāļi, tunisieši un dienvidslāvi. Protams, notika rotācija, imigrantiem vajadzēja doties pēc noteikta laika prom, jo viņi bija viesstrādnieki. 1973. gadā tika apturēta ieceļošana VFR un 11 miljoni no 14 devās atpakaļ uz savām dzimtajām zemēm. Tiem trim miljoniem, kas palika, pēcāk pievienojās arī ģimenes, tādēļ atkal imigrantu skaits palielinājās.⁹

Arī Vācijas Demokrātiskajā Republikā pastāvēja imigrācija, darbaspēka trūkuma dēļ tika parakstīti līgumi ar Poliju (1965/1966), Ungāriju (1967), Alžīriju (1974), Kubu (1978), un Ķīnu (1986). No 1966. gada līdz 1989. gadam VDR uzturējās un strādāja pavisam 500 000 imigrantu no iepriekš minētajām valstīm. Skaits bieži mainījās, jo tika pieņemts stingrs rotācijas princips, ka katram iebraucējam ir jāatgriežas dzimtenē pēc pieciem gadiem, tas nozīmē, ka vidēji imigranti VDR varēja uzturēties un strādāt ne vairāk kā piecus gadus. Šie iebraucēji dzīvoja arī izolēti no pārējiem savās kopienās un tika dalīti arī pēc dzimumiem, kā arī bez ģimenēm jo nedrīkstēja braukt ar ģimeni, bija jābrauc vienam. 1989. gadā, tuvojoties VDR sabrukumam, vēl joprojām, valstī atradās 191 200 imigrantu, no kuriem daļa aizbrauca ar valsts finansiālu atbalstu, bet daļa palika, lai turpinātu dzīvot un strādāt vai nu nelegāli, vai arī pieprasot politisko patvērumu, bet nu jau Vācijas Federatīvajā Republikā.¹⁰(skatīt pielikumā nr. 1).

1.1. Migrācija no Latvijas uz Vāciju

Otrā pasaules kara beigās – 1944. gadā simtiem tūkstošu Latvijas pilsoņu devās bēgļu gaitās uz rietumiem. Cilvēki bēga no boļševiku terora un deportācijām,

⁹*Migration nach Deutschland seit. 1945.* Pieejams: <http://www.wildcat-www.de/zirkular/59/z59migra.htm> [Skatīts 2014, 10.aprīlī]

¹⁰*Migration in der DDR.* Pieejams: http://www.migration-online.de/beitrag_aWQ9MzQ3MQ_.html [Skatīts 2014, 12.aprīlī]

bēgļu kustību noteica arī frontes un karadarbības tuvošanās. Daudzus Latvijas iedzīvotājus piespiedu kārtā evakuēja nacistu okupācijas varas iestādes. Bēgļu skaitu Vācijā papildināja nacistu okupācijas laikā uz turieni nosūtītie strādnieki, cietumos un koncentrācijas nometnēs ieslodzītie, arī leģionāri un Vācijas gaisa karaspēku izpalīgi u.c.

Pēc aptuveniem datiem Vācijā 1945. gada sākumā bija vairāki simti tūkstoši Baltijas valstu iedzīvotāju, viņu skaitā arī daudzi Latvijas pilsoņi. Dažādās publikācijās Latvijas civilo bēgļu skaits Vācijā minēts no 175 tūkstošiem līdz 202 tūkstošiem, bez tam tur atradās ap 35 tūkstošiem latviešu karavīru un ap 15 tūkstošiem vācu palīgdienestos iesaistīto un rūpnīcu strādnieku.

Daudzi bēgļi gāja bojā aviācijas uzlidojumos, kā arī karadarbības un slimības dēļ. Apmēram 100 tūkstoši no viņiem nonāca padomju okupācijas zonā un tika nosūtīti atpakaļ uz Latviju un vēlāk nonāca PSRS filtrācijas nometnēs. Apmēram 9 tūkstoši cilvēku no rietumvalstu okupācijas zonām atgriezās Latvijā. 1945. gada vasarā Rietumvācijā (amerikāņu, britu un franču okupācijas zonās) bija ap 122 tūkstošiem bēgļu no Latvijas.

Lielākais skaits latviešu bēgļu, oficiāli saukti par "pārvietotām personām" (angliski *Displaced Persons*, saīsinājumā - DP), tika izmitināti Šlēsvigā-Holšteinā, Hamburgā un tās apkaimē (22 978) un Bavārijā (30 690), Lejassaksijā un Ziemeļreinā-Vestfālē bija 12 805 latviešu bēgļu, Bādenes-Virtembergas amerikāņu okupācijas zonā - 8137, franču - 3375 un Hesēnē - 4039 latviešu bēgļu.

1945. gadā UNRRA (*United Relief and Rehabilitation Administration* - Apvienoto Nāciju Palīdzības un atjaunošanas pārvalde) uzturētās bēgļu nometnes ar lielāko latviešu skaitu bija Eslingene (5200), Vircburga (3500), Amberga (2400), Gēstahta (2276). Vairāk nekā 1000 latviešu bija Augsburgas - Hohfeldes nometnē (1661), Fišbahā (1510), Manheimā (1500), Eihštētē, (1433), Hanavā (1400), Flensburgā (1360), Altgargē (1300), Mērbekā (1200), Rāvensburgā (1200), Husumā (1100), Šlēsvigā (1050).

1946. gadā UNRRA sāka likvidēt mazās nometnes, tās apvienojot un veidojot lielākas. 1947. gada 1. jūlijā bēgļu aprūpi pārņēma IRO (*International Refugee Organisation* - Starptautiskā bēgļu aprūpes organizācija), turpinot nometņu tīklā

pārkārtošanu un mazo nometņu apvienošanu. Dažkārt notika nometņu pārcelšana, lai pārkārtotu tās pēc etniskā principa, veidojot atsevišķas nometnes, kurās izmitināja vienas tautības cilvēkus.

Ar 1949. gadu radās jauni cēloņi bēgļu nometņu tīkla reorganizācijai sakarā ar emigrējušo skaita pieaugumu. Bēgļus centās koncentrēt noteiktos apvidos. 1949. gadā sāka realizēt IRO plānu par īpašu nometņu izveidi speciālām bēgļu kategorijā atkarībā no iespējām tās izvietot imigrācijas zemēs, izveidojot izceļošanas nometnes un izceļojošo caurlaides nometnes. Īpašas nometnes izveidoja slimiem un veciem cilvēkiem, kuriem nebija iespējams izceļot vai sākt patstāvīgu dzīvi ārpus nometnēm.

Bēgļu vidū bija ļoti daudz inteliģences - augstas kvalifikācijas speciālistu dažādās dzīves jomās, tāpēc nometnēs plauka rosīga sabiedriskā un kultūras dzīve. Tur tika kardināti plāni Latvijas jaunuzbūvei pēc tās atbrīvošanas no okupācijas. Izcila loma bēgļu sabiedriskās aktivitātēs bija bēgļu centrālajām organizācijām - Latvijas Centrālajai padomei, Latviešu Centrālajai padomei, Latviešu Centrālajai komitejai, Daugavas Vanagiem un citām. Darbību izvērša Baltijas universitāte, vairāk nekā 50 latviešu ģimnāziju, liels skaits tautskolu un bērnu dārzu. Pārsteidzoši plašs ir bēgļu nometņu jeb tā sauktās "Mazās Latvijas" laikā izdoto grāmatu un periodikas klāsts, māksliniecisko varēšanu apliecina bēgļu gaitās tapušie kori, dziesmu ansambļi, teātra un operas trupas.

Tādējādi bēgļu nometnēs Vācijā pēckara gados tika likti pamati latviešu trimdas politiskajai, sabiedriskajai un kultūras rosmei, kam bija nenovērtējama nozīme Latvijas valstiskuma idejas saglabāšanā un cīņā par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu.¹¹

Runājot par mūsdienām, saskaņā ar Vācijas Federālās Statistikas pārvaldes datiem, 2009. gadā Vācijā dzīvoja 9775 Latvijas pilsoņi, kuru vidējais vecums bija 35,1 gadi, bet 2011. gadā tie jau bija 18 263 Latvijas pilsoņi.¹²Līdzīgus datus sniedz

¹¹*Latviešu bēgļu gaitas Vācijā (1944 – 1949)*. Pieejams:

<http://www.itl.rtu.lv/LVA/index3.php?id=601> [Skatīts 2014, 12.aprīlī]

¹²*AuslandischeBevolkerung*. Pieejams:

<https://www.destatis.de/DE/Publikationen/Thematisch/Bevoelkerung/MigrationIntegration/AuslaendBevoelkerung.html> [Skatīts 2014, 12.aprīlī]

arī Latvijas vēstniecība Berlīnē. Saskaņā ar tās apkopotajiem datiem Vācijā dzīvo vismaz 21 790 Latvijas valsts piederīgie. Skaitis ir ievērojami palielinājies kopš Vācijas darba tirgus atvēršanas 2011. gada maijā. Visvairāk Latvijas valsts piederīgie uz dzīvi apmetušies Ziemeļvestfālē (5519, jeb 25.3% no latviešu diasporas kopskaita Vācijā), Lejassaksijā (3000 jeb 13.7%), Bavārijā (2840 jeb 13%) un Bādenē-Virtenbergā (2363 jeb 10.8%).¹³Šie dati, protams, nedod absolūti precīzu priekšstatu par imigrantu skaitu no Latvijas – gan tādēļ, ka tie neietver Latvijas nepilsoņus, gan tādēļ, ka te neparādās nelegāli nodarbināto skaits. Tomēr ir pamats domāt, ka Latvijas Republikas valsts piederīgo skaits Vācijā tuvāko gadu laikā varētu pieaugt.

Pēdējos gados sabiedriskās domas aptaujas liecina, ka Latvijas iedzīvotāju vēlme un gatavība doties darba meklējumos uz ārzemēm pieaug. 2005. gadā 65 % Latvijas iedzīvotāju apgalvoja, ka viņi nav strādājuši ārzemēs, nedz arī vēlas to darīt tuvākajā nākotnē. Turpretī 2009. gadā jau 47% iedzīvotāju apgalvoja, ka ir gatavi doties strādāt uz ārzemēm. Šis pieaugums skaidri liecina par to, ka, beidzoties tā sauktajiem „treknajiem” gadiem (2005-2008), cilvēki nespēj atrast Latvijā darbu, jūtas nedroši par savu nākotni un tādēļ apsver iespēju doties uz ārzemēm. Protams, cilvēku izteikta gatavība doties prom nebūt vēl neliecina, ka viņi tiešām spers šo soli. Reālu emigrāciju nosaka vesela virkne faktoru – cilvēka mobilitāte, jau iepriekš emigrācijas mērķa valstī pastāvoši neformāli atbalsta tīkli, un, jo īpaši, iespējas atrast legālu darbu attiecīgajā zemē.

2009. gadā veikta aptauja liecina, ka starp iespējamiem emigrācijas mērķiem Vācija ieņem trešo vietu. Uz turieni no visiem ārzemēs strādāt gribošajiem labprāt dotos 19%. Iekārojamāka par Vāciju ir vienīgi Lielbritānija (29%) un Norvēģija (20%). Zīmīgi, ka līdz šim iecienītākā Latvijas iedzīvotāju emigrācijas zeme, Īrija, šodien ieņem tikai ceturto vietu. Tas acīmredzot ir saistīts ar faktu, ka globālās ekonomiskās krīzes smagi skartajā Īrijā ir pasliktinājušās gan izredzes atrast darbu, kā arī darba apstākļi un atalgojums jau pašlaik Īrijā strādājošajiem. Tas ir mainījis Latvijas darba meklētāju attieksmi pret dažādām iespējamām mērķa valstīm, Vācijas nozīmei pieaugot. Ir būtiski atzīmēt, ka, neskatoties uz samērā strikto darba tirgus

¹³Latviešu kopiena Vācijā. Pieejams: <http://www.mfa.gov.lv/lv/Arpolitika/divpusejas-attiecibas/Vacija/#kopiena> [Skatīts 2014, 11.maijā]

regulējumu, kurš pastāvēja līdz 2011. gadam, Vācijas popularitāte emigrācijas mērķa zemju vidū ir augsta salīdzinājumā ar tām Rietumeiropas zemēm, kuru darba tirgus jau šodien ir atvērts Latvijas iedzīvotājiem. Tā, piemēram, uz Spāniju vēlas emigrēt tikai 7 % Latvijas iedzīvotāju.¹⁴

1.2 Kādēļ Vācija ir emigrantu galamērķis?

Ja vaicājam, kālab Vācija šķiet pievilcīgs emigrācijas mērķis ievērojamai daļai potenciālo emigrantu, eksperti visbiežāk piemin vairākus faktorus. Vispirms, vācu valoda joprojām ir ļoti populāra un pasaulē atpazīstama svešvaloda. Tas īpaši attiecas uz vidējo paaudzi, kurā ievērojams daudzums cilvēku ir skolā mācījušies vācu valodu. Kopumā 17,7 % no Latvijas iedzīvotājiem aptaujās apgalvo, ka ir spējīgi komunicēt vāciski – tas ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropā, tikai čehi (30 %) un lietuvieši (21,1 %) pārvalda vācu valodu vairāk par latviešiem. Vācu valodas apguvei Latvijā ir ievērojamas tradīcijas, kuras ir radušās vēl pirms Pirmā pasaules kara un Krievijas cara rusifikācijas kampaņas 19. gadsimta beigās, kad vācu valoda bija galvenā publiskās saziņas valoda šodienas Latvijas teritorijā. Arī šodien skolās vācu valoda tiek mācīta salīdzinoši daudz: 32,2 % Latvijas skolēnu skolā mācās vācu valodu (ES valstu caurmērs ir ievērojami mazāks – tikai 22,5 %). Līdz ar to ir pamats domāt, ka vācu valodas prasme ir viens no faktoriem, kas padara Vāciju par pieņemamu emigrācijas mērķa valsti Latvijas iedzīvotājiem.

Otrs faktors, uz kuru norāda eksperti, ir jau šodien Vācijā pastāvošie iedzīvotāju tīkli, kuri savā veidā kompensē nepietiekošās valodas zināšanas. Tā kā Vācijā pastāv dažādu agrāko emigrācijas viļņu tīkli, tie noteikti kalpos kā turpmāko emigrāciju veicinošs faktors. Vācijā pastāv vesela virkne starptautisku un arī latviešu organizāciju, kuras spēj nodrošināt atbalstu jaunajai emigrantu paaudzei; daļa no tām ir veidojusies vēl Aukstā kara periodā, kad VFR uz dzīvi apmetās sociāli aktīvi latviešu emigranti. Svarīgākais latviešu centrs Vācijā ir Annabergā pie Bonnas; Hamburgā un Hannoverē pastāv latviešu centri; Minsterē līdzās latviešu centram pastāv arī latviešu bērnu dārzs. Darbojas arī Latviešu Evaņģēliski Luteriskā baznīca

¹⁴*Vācija un Latvijas iedzīvotāju emigrācija*. Pieejams : [http://www.](http://www.goethe.de/ins/lv/rig/kul/mag/mui/lv7484144.htm)

[goethe.de/ins/lv/rig/kul/mag/mui/lv7484144.htm](http://www.goethe.de/ins/lv/rig/kul/mag/mui/lv7484144.htm) [Skatīts 2014, 12.aprīlī]

Vācijā, kuras arhībīskaps dzīvo Eslingenē. Taču līdzās šīm, jau agrākās emigrantu paaudzes dibinātajām organizācijām Vācijā pastāv vesela virkne neformālu latviešu tīklojumu, kurus veido studenti, viesstrādnieki un citi, kuri par savu galveno saziņas telpu ir izvēlējušies internetu (sk., piem., *www.latviesi.com* u.c.).

Arī krievvalodīgajiem Latvijas iedzīvotājiem situācija emigrācijai uz Vāciju ir diezgan labvēlīga. Vācijas krievu (jeb krieviski runājošo) diaspora ir visai liela, tās apjoms pēc dažiem aprēķiniem tiek novērtēts uz vienu miljonu cilvēku vai pat vairāk. Šeit nav runa tikai par pēdējā laika emigrantiem, bet arī par, piemēram, krieviski runājošajiem bijušā Varšavas bloka valstu ebrejiem, kuri ir piedalījušies dažādās ieceļošanas programmās. Šī diaspora var kalpot kā būtisks atbalsta faktors jauniešiem emigrantiem. Tāda pati situācija un pat labāka ir imigrantiem no Turcijas, Vācijā dzīvojošo Turcijas pilsoņu skaits ir 1,7 miljoni, kā arī turki ar Vācijas pilsonību sastāda apmēram 2,5 miljoni cilvēku lielu kopienu. Tik pat labvēlīga situācija ir iebraucējiem no Polijas, Itālijas un bijušajām Dienvidslāvijas valstīm kuru skaits Vācijā tiek lēsts simtos tūkstošu, kas padara iebraucējiem sākumu svešajā zemē daudz vieglāku.¹⁵

Visbeidzot, Vācijas tēls medijos un publiskajā telpā ir visnotaļ pozitīvs, un arī tas var sekmēt emigrāciju. Pirmkārt, šodien Vācija pieder zemēm ar visaugstāko autoritāti pasaules iedzīvotāju vidū dēļ savas stabilās ekonomikas, labajiem dzīves apstākļiem, lieliskajiem inženieriem, augstajiem sasniegumiem sportā, skaistām un sakoptām pilsētām utt. Publiskajā diskursā visbiežāk tiek pieminēta vācu punktualitāte, pamatīgums, precizitāte, kas, galu galā, veido pamatu Vācijas ekonomiskajai veiksmi. Vācu rūpniecības ražojumi tiek vērtēti pozitīvi to augstās kvalitātes dēļ. Otrkārt, Vācijas tēls sabiedriskajā domā saistās arī ar sociālo valsti, kura, atšķirībā no citām mazāk turīgām valstīm, nodrošina saviem pilsoņiem un arī legālajiem imigrantiem plašu sociālo pakalpojumu klāstu – sākot ar samērā augsto bezdarbnieka pabalstu līdz pat bezmaksas augstākajai izglītībai un gariem atvaļinājumiem. Tiesa, viena no Vācijai raksturīgām lietām ir arī birokratizācija gan

¹⁵*Auslandische Bevölkerung*. Pieejams:

<https://www.destatis.de/DE/Publikationen/Thematisch/Bevoelkerung/MigrationIntegration/AuslaendBevoelkerung.html> [Skatīts 2014, 12.aprīlī]

publiskajā, gan privātajā sektorā. Tomēr tas nebūt netraucē iebraucējiem uzlūkot Vāciju kā pozitīvas attīstības piemēru, ar ko salīdzināt savas valsts neveiksmes.

Kopumā šie trīs faktori ir galvenie, kuri liek iebraucējiem uzlūkot Vāciju kā pievilcīgu emigrācijas mērķi.¹⁶

1.3. Kas ir Vācijas imigranti?

Pavisam Vācijā pašlaik dzīvo 82 437 995 iedzīvotāju, no kuriem ~5,3 miljoni ir iebraucēji jeb imigranti un citu pasaules valstu pilsoņi un apmēram 3–4 miljoni ir imigranti, kas ir Vācijas pilsoņi, jo ir dzimuši Vācijā un dzīvo tur jau vairākās paaudzēs vai ir ieguvuši Vācijas pilsonību, diemžēl viņu skaits ir tikai nosacīts, jo iebraucējus kuri jau vairākās paaudzēs ir “pārvāciskojušies” vairs nevar noteikt. Dažos neoficiālos avotos tiek uzrādīts ka pavisam Vācijā dzīvo 15 miljoni cilvēku kuri ir iebraucēji un arī pārējie ar migrācijas vēsturi¹⁷.

Lai iegūtu Vācijas pilsonību, iebraucējam ir jānodzīvo Vācijā 8 gadi, ir nepieciešama uzturēšanās atļauja, deklarēta dzīves vieta, pietiekami labas vācu valodas zināšanas, lai nokārtotu pilsonības testu, un arī jāzina un jāievēro Vācijas likumi.¹⁸

Pēdējo gadu laikā tiek debatēts par pilsonības testa vieglumu, jo tā jautājumi ir pieejami internetā, kur jebkurš tos brīvi var aplūkot, kas noved pie tā, ka 98 % imigrantu, kas vēlas iegūt Vācijas pilsonību, testu nokārto jau ar pirmo piegājieni, bez īpašas piepūles atbildot uz 33 jautājumiem.¹⁹

¹⁶*Kādēļ Vācija?* Pieejams: <http://www.goethe.de/ins/lv/rig/kul/mag/mui/lv7484144.htm> [Skatīts 2014, 18.aprīlī]

¹⁷ Sarazin, Thilo. *Deutschland schafft sich ab. Wie wir unser Land aufs Spiel setzen* München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2010. 95.–100.lpp.

¹⁸*How to become a german.* Pieejams: <http://www.justlanded.com/english/Germany/Germany-Guide/Visas-Permits/Citizenship> [Skatīts 2014, 18.aprīlī]

¹⁹*Germany.* Pieejams: <http://www.cafebabel.co.uk/article/35071/citizenship-test-eu-germany-france-uk-italy-spain.html> [Skatīts 2014, 19.aprīlī]

Krietni ātrāk pie šāda testa kārtošanas var tikt, apprecoties ar Vācijas pilsoni, tad astoņu gadu vietā ir jāpaiet tikai diviem. Pieņemot Vācijas pilsonību, ir jāšķiras no iepriekšējās pilsonības, bet ir daži izņēmumi.

Arī, piedzimstot Vācijā, bērns automātiski nekļūst par Vācijas pilsoni, tas notiek tikai tādā gadījumā, ja vismaz viens no vecākiem ir Vācijas pilsonis vai arī ja abi vecāki, kas ir nepilsoņi, ir nodzīvojuši Vācijā vismaz astoņus gadus ar legālu uzturēšanās atļauju. Tāpat ik gadu piedzimst apmēram 100 tūkstošu bērnu, kas nekļūst automātiski par pilsoņiem, kas ir par piecām reizēm vairāk, kā Latvijā gada laikā vispār bērni dzimst.²⁰

Kā jau vēsturiski zināms, lielākā daļa iebraucēju Vācijā ir no Turcijas, kas ieradās, lai strādātu mazkvalificētu darbu rūpnīcās un celtniecībā. No Turcijas ieradās arī tūkstošiem kurdu, kuri dzīvo vēsturiski Turcijas teritorijā, bet kuriem nav savas valsts. Simtiem tūkstošu ieradās arī no citām dienvidu valstīm – Itālijas, Grieķijas, Spānijas, Marokas.

Jau vienmēr ļoti milzīgs iebraucēju skaits ir bijis no Vācijas austrumu kaimiņiem Polijas. Tā kā Polijā ir novērojams daudz zemāks dzīves līmenis un situācija darba tirgū arī nav ļoti spīdoša, vairums poļu izlemj doties pāri robežai, lai strādātu un dzīvotu Vācijā.

Ļoti liels skaits ir politiskā patvēruma meklētāji no Āfrikas valstīm, agrāk politisko patvērumu Vācijai lūdza vairāk nekā 100 tūkstoš cilvēku no Dienvidslāvijas kuri devās kara bēgļu gaitās, tagad tie ir apmēram 20 tūkstoš cilvēku katru gadu.²¹

Arī Krievija un vairākas Āzijas valstis sastāda ļoti lielu imigrantu skaitu Vācijā. Kā norādīts statistikā, tad pašlaik Vācijā dzīvo gandrīz miljons cilvēku no

²⁰*Dzimstības tendences Latvijā*. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/notikumi/par-dzimstibas-tendencem-latvija-pedejos-gados-26231.html> [Skatīts 2014, 19.aprīlī]

²¹*Flight and Asylum*. Pieejams: <http://focus-migration.hwwi.de/Germany.1509.0.html?&L=1> [Skatīts 2014, 26.aprīlī]

Āzijas, bet tie ir tikai cilvēki, kuri nav Vācijas pilsoņi, visticamāk, skaits ir mērāms pāri vienam miljonam.²²

Arī no Latvijas un Lietuvas cilvēki emigrē uz Vāciju labākas dzīves meklējumos, un šis skaitlis katru gadu aug par apmēram 3 tūkstošiem, uz doto brīdi tie ir 18 tūkstoši Latvijas pilsoņi un 28 tūkstoši Lietuvas pilsoņi. Ziemeļu kaimiņi igauņi noteikti neseko mūsu un lietuviešu tendencēm, jo viņu skaits jau vairākus gadus nemainīgi stāv uz vietas un tie ir 4 tūkstoši. Tas izskaidrojams ar to, ka igauņi kā emigrācijas galamērķi labāk izvēlas Somiju un Skandināvijas valstis.

Katru gadu kopējais iebrāucošo imigrantu skaits samazinās, bet joprojām Vācija ir imigrācijas lielvalsts, un ir izveidojusies kā multikulturāla valsts.²³ Vācijā pavisam dzīvo cilvēki no 150 pasaules valstīm, bet skaitlis augs, jo migrācija Vācijā turpināsies.

²²*Ausländische Bevölkerung*. Pieejams:

<https://www.destatis.de/DE/Publikationen/Thematisch/Bevoelkerung/MigrationIntegration/AuslaendBevoelkerung.html> [Skatīts 2014, 26.aprīlī]

²³*Gesamtbevölkerungswachstlangsamer*. Pieejams:[http://www.welt.de/print-](http://www.welt.de/print-welt/article624325/Immer-mehr-Auslaender-verlassen-Deutschland.html)

[welt/article624325/Immer-mehr-Auslaender-verlassen-Deutschland.html](http://www.welt.de/print-welt/article624325/Immer-mehr-Auslaender-verlassen-Deutschland.html) [Skatīts 2014, 26.aprīlī]

2. IMIGRĀCIJAS PROBLĒMAS VĀCIJĀ

Imigrācijas kontrolēšana izsenis ir bijusi liela problēma Amerikas Savienotajās Valstīs. Miljoniem nelegālo imigrantu pēdējo gadu laikā ir devušies uz Ameriku, lai dzīvotu labāku dzīvi, bet pašai valstij mūsdienās vairs nav nepieciešams mazkvalificēts un valodu neprotošs cilvēks, kurš nesīs tikai zaudējumus. Jau vairākus gadus šī problēma skar arī Eiropu. Problēma ir nopietnāka, ja iebraucējs nāk no pilnīgi citas kultūras, citas reliģijas. Eiropā – gan Francijā, gan Vācijā – ir milzīgas musulmaņu kopienas, kas nav tūkstošos mērāmas, bet gan miljonus. Vācijā turki dzīvo jau kopš sešdesmitajiem gadiem, daudzi no viņiem ir jau Vācijas turki trešajā paaudzē, bet tāpat joprojām ir problēmas ar integrāciju. Vācu un turku kultūras ne vienmēr sadzīvo īpaši labi, lielākā daļa turku dzīvo noteiktos rajonos, kur viņu ir tik daudz un vide tik pašpietiekama, ka vācu valodas zināšanas izdzīvošanai vairs nav nepieciešamas. Arī liels skaits turku jauniešu ir apjukuši, dzimuši Vācijā un ar Vācijas pilsonību, bet joprojām jūtas sveši šajā zemē un arī Turcijā viņi tiek uztverti tikai kā tūristi.²⁴

Interneta laikrakstā *www.economist.com* tiek piedāvāts raksts par multikulturālu Vāciju, raksta pamatā stāsts ir par kādu jaunu sievieti vārdā Halime Kengica (*Halime Cengiz*), viņa ir no Brēmenes un tiek dēvēta par “tipisku viesstrādnieku bērnu”. Viņa nēsā musulmaņu sievietēm raksturīgo lakatu/galvassegu un daudz laika pavada Mevlana mošejā, kas atrodas Brēmenē, Gropelīngenes (*Gropelingen*) rajonā, kurš ir pazīstams ar milzīgo musulmaņu imigrantu skaitu. Viņa ir Vācijas pilsoņe, bet nekad nesauktu sevi par vācieti vai turcieti, viņa sevi dēvē par “brēmenieti ar turku saknēm”. Nedz precības, nedz ticību viņai neviens neuzspieda, viņa pati to vēlējās un tagad viņa strādā mošejā. Helime mudina turku vecākus sūtīt viņu atvases vācu bērnudārzos, bet vecāki baidās par saviem bērniem, jo tie varētu kļūt “pārāk vāciski”.²⁵

²⁴*Germanyfacesimmigrationissues*. Pieejams: http://abclocal.go.com/kgo/story?section=news/assignment_7&id=5858726 [Skatīts 2014,

26.aprīlī]

²⁵*Multikulturell? Wir?* Pieejams: <http://www.economist.com/node/17469563> [Skatīts 2014, 10.maijā]

Interesanti ir tas, ka pārējo nacionalitāšu pārstāvji, kas definē sevi kā kristiešus, nebaidās no tā, ka viņu bērni varētu kļūt “pārāk vāciski”. Tomēr pierādās tas, ka divām dažādām reliģijām ir grūti sadzīvot kopā, jo Vācijai problēmas ar itāļu, grieķu vai spāņu iebraucējiem ir daudz mazākas nekā ar musulmaņu iebraucējiem no Turcijas, Marokas un citām zemēm (skatīt pielikumu nr.2).

2.1. Ekonomiskās integrācijas problēmas

Sabiedrības integrācija nozīmē indivīdu un grupu savstarpēju saprašanos un sadarbību kopīgas valsts ietvaros. Sabiedrības integrācijas pamats ir lojalitāte pret valsti, apziņa, ka ikviena indivīda nākotne un personīgā labklājība ir cieši saistīta ar valsts nākotni, tās stabilitāti un drošību. Tās pamats ir gatavība labprātīgi pieņemt vācu valodu kā valsts valodu, cieņa pret vāciešiem un Vācijā dzīvojošajām mazākumtautībām, valodām un kultūrām.

Vācijas integrācijas politikas dokumentos integrācija definēta kā “ilgtermiņa process, kura mērķis ir visu indivīdu iekļaušana sabiedrībā. Ilgstoši un legāli Vācijā dzīvojošajiem iebraucējiem ir jānodrošina līdztiesīga piedalīšanās visās sabiedrības jomās. Ieceļotāju pienākums ir iemācīties vietējās sabiedrības valodu, tāpat kā respektēt un pieņemt vācu sabiedrības pamatvērtības, konstitūciju un likumus. Vietējās sabiedrības pienākums ir ieceļotājiem nodrošināt pēc iespējas vienlīdzīgu pieeju visās sabiedrības jomās.”²⁶

Pavisam uz doto brīdi Vācijā dzīvo 4 miljoni musulmaņu izcelsmes cilvēku, vēl par 4,6 miljonu izcelsmi nav viss zināms tik precīzi, bet tiek pieļauts, ka arī daļa no tiem ir musulmaņi. Tikai 33,8% no Vācijā dzīvojošajiem musulmaņiem ir nodarbināti oficiālā darbā, tiek pieļauts ka ļoti liela daļa no pārējiem strādā nelegālā, neoficiālā darbā. No pārējiem 4,6 miljoniem tie ir 43%, kas jau ir krietni labāks rādītājs.

Skatoties uz kopējie valsts iedzīvotāju skaitu, musulmaņu imigrantu vidū

²⁶Vācijas Iekšlietu ministrijas informatīva brošūra *Migration und Integration:*

Aufenthaltsrecht, Migrations- und Integrationspolitik in Deutschland.

Bundesministerium des Innern Referat Öffentlichkeitsarbeit. Berlin: 2008. 181.lpp.

procentuāli četras reizes vairāk pārtiek no bezdarbnieku pabalstiem nekā pārējie iedzīvotāji. Bezdarbnieku pabalsts, kas tiek saukts par *Hartz 4*, pamatā cilvēkam piešķir 400 eiro katru mēnesi, bet summa var būt augstāka, skatoties uz to, cik ilgi un cik labi atmaksātu darbu cilvēks pirms darba zaudēšanas ir strādājis. Lielākā daļa imigrantu saņem minimumu, kas ir 400 eiro, jo vai nu nav strādājuši vai tikai ļoti īsu laiku un nevēlas arī turpmāk to darīt.²⁷ Ņemot par piemēru 100 cilvēku, kuri saņem šo pabalstu, vidēji 43,6 ir musulmaņi, 10,4 ir vācieši un 31,9 ir pārējie imigranti kas netiek pieskaitīti pie musulmaņiem.

Bieži tiek norādīts, ka daudzi musulmaņu izcelsmes imigranti ir pašnodarbinātie. Pavisam Vācijā ir reģistrēti 80 tūkstoši uzņēmumu, kas pieder turku izcelsmes imigrantiem, puse jeb 40 tūkstoši no šiem uzņēmumiem nodarbojas ar pārtikas tirdzniecību.

Statistika rāda, ka 2007. gadā 10,4 % no darbaspējīgajiem cilvēkiem bez migrācijas vēstures bija pašnodarbinātie, daudz labāks rādītājs ir imigrantiem no citām ES valstīm – 12,4 % un vislabākie rādītāji ir imigrantiem no Dienvidāzijas valstīm, kas ir 13,9 %, bet musulmaņu un turku rādītāji ir paši zemākie, attiecīgi 6,8 % un 6,6 %.²⁸

Sliktajai situācijai darba tirgū, protams, ir pamats, jo izglītībā imigrantu bērni turpina uzrādīt graužoši sliktus rezultātus. Kā paraugu ņemot vācu jauniešus, no kuriem 12% nav ieguvuši vidējo izglītību, 68% ir ar profesionālo izglītību un 20% ir ieguvuši augstāko izglītību. Skatoties uz skaitļiem kas atspoguļo pārējo imigrantu bērnu statistiku, kas nav turku izcelsmes, aina ir daudz bēdīgāka. 30% nav ieguvuši vidējo izglītību, 56% ir ar profesionālo izglītību un 11% ir ieguvuši augstāko izglītību. Pie turku izcelsmes bērniem tā ir sekojoša: 54% nav ieguvuši vidējo izglītību, tas nozīmē, ka vairāk kā puse nav pabeiguši vidusskolu, 44% ir ieguvuši profesionālo

²⁷Was isthartz 4? Pieejams: <http://www.sozialhilfe24.de/hartz-iv-4-alg-ii-2/was-ist-hartz-iv-4.html> [Skatīts 2014, 10. maijā]

²⁸Sarazin, Thilo. *Deutschland schafft sich ab. Wie wir unser Landaufs Spielsetzen*. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2010. 90. lpp.

izglītību un tikai 2% ir ieguvuši augstāko izglītību.²⁹

Aplūkojot šo statistiku, ir saprotams, kādēļ situācija darba tirgū zemi kvalificētiem imigrantiem ir tik bēdīga. Savādi ir tas, ka šī ir jau trešā imigrantu paaudze, bet rezultāti neuzlabojas. Tādēļ arī turku imigranti Vācijā pašlaik ir nodarbināti nozarēs, kurās nepieciešama viszemākā kvalifikācija, tā ir ēdināšana, pārtikas preču tirdzniecība, ražošana un transports. 15% no musulmaņu sievietēm apgalvo, ka neietu strādāt, jo apģērbs, kas viņām ir jānēsā darba laikā, ir nepieņemams un neatbilst viņu reliģiskajiem uzskatiem, tātad arī atšķirīgā reliģija ir viens no faktoriem kas nosaka sliktās izredzes darba tirgū.

Arī vardarbība Vācijas skolās ir ļoti nopietna problēma. Dažās skolās, kurās vairums bērnu ir turku un musulmaņu izcelsmes, metāla detektori ir realitāte, kā piemēram Ritli vidusskolā (*Rütli Oberschule*) Berlīnes Neißelnes rajonā. Šajā skolā 83% skolnieku bija no imigrantu ģimenēm, tie 13% skolnieku, kas bija vācu izcelsmes bērni, tika regulāri piekauti, aplaupīti un atstumti. Daži no imigrantu bērniem uz skolu ieradās ar ieročiem un pat piedraudēja ar tiem skolotājiem, tādēļ skola tika nožogota un, lai tiktu skolā, bija jāiet cauri policijas kontrolei un metāla detektoram. 2006. gadā situācija kļuva nekontrolējama, skolas vadība ar vēstuli vērsās pie Berlīnes Senāta par notiekošo skolā, teikdami, ka šādos apstākļos nav iespējams strādāt. Par konfliktu skolā daudz rakstīja vācu prese.³⁰ 2009. gadā skola tika reorganizēta.

2.2. Populāra rumāņu iebraucēju profesija: ubagošana

Par to, kāda ir raksturīga situācija arī ar iebraucējiem no jaunās Eiropas Savienības dalībvalsts Rumānijas, liecina šis apraksts, kas balstīts uz reālas situācijas izpēti Hamburgā un vienlaikus labi ilustrē stereotipo vidusmēra vācieša priekšstatu par imigrantiem, kuri negrib strādāt "kārtīgu darbu".

²⁹Sarazin, Thilo. *Deutschland schafft sich ab. Wie wir unser Land aufs Spiel setzen*. München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2010, 90. lpp.

³⁰Sk., piemēram, *Knüppel, Krampen und Konflikte Einehemaliger Rütli-Schülererinnert sich an seine Kindheit in Neukölln. Berliner Zeitung*, 8. April 2006.; *Zwei Welten in Neukölln. Die Zeit*, Nr. 6/2008.

Kāda rumāņu ģimene Hamburgā ir sākusi veiksmīgu biznesu, viņi vilina savus tautiešus uz Vāciju apsolot tiem darbu un labāku dzīvi kā dzimtenē. Bet patiesībā viņi tiek apmānīti un ļoti šaubīgos apstākļiem tie kļūst par “profesionāliem” ubagiem.

Jaunajam darbiniekam ir jāiemācās, kā kļūt par labu ubagu Vācijā, jau pirmajā dienā, apmācība notika Hamburgas dzelzceļa stacijas tālākajā un klusākajā galā. Mācību sākumā viņam lika uzvilkt divus džemperus un viņam tika piešķirts zils spieķis, lai viņš varētu ar to iemācīties staigāt. Protams, lai teātris būtu ticamāks viņam lika ar vienu kāju klibot, lai viss izskatītos ticami un iežēlinātu cilvēkus dot viņam naudu.

Nogājis apmēram desmit metrus, viņš apstājās, iztaisnoja savu līko muguru un žēlīgā balsī izrunāja trīs vārdus vācu valodā: *bitte* (lūdzu), *danke* (paldies) un *Entschuldigung* (atvainojiet). Tad jau veselīgākā balsī viņam ir jāizstāsta stāsts, ka viņa dēls Rumānijā ir smagi slimis un viņam ir nepieciešama operācija. Viņa izdomātajam dēlam šajā stāsta ir smaga kaulu slimība, kā rezultātā viņa ribas ir saspīestas un nesaņem pietiekami daudz skābekļa. Rumāņu vīrietis trenējās pusstundu, kamēr viņa jaunais priekšnieks stāvēja viņam blakus un vēroja viņu.

Vīrietis, vārdā Vasile Rotaru, tikai 31 gadu vecs, vārds protams ir mainīts. Vīrieša miesas uzbūve nemaz neliecina par viņa “briesmīgo situāciju”, viņš izskatās kārtīgi paēdis un viņam ir spēcīgas un darbaspējīgas rokas. Viņš nāk no kāda ciema Rumānijā, netālu no Karpatu kalniem, kas atrodas centrālajā Rumānijā. Sākumā, kad viņš esot ieradies Vācijā pirms gada, viņam esot bijis pieticīgs sapnis: atrast vienkāršu darbu un par sapelnīto naudu pēc kāda laika doties atpakaļ mājās un uzbūvēt mazu mājiņu, tad viņš būtu bijis laimīgs. Bet viņš nenojauta, par augstajām prasībām kas eksistē Vācijas darba tirgū. Debesis ir apmākušās vēlā janvāra vakarā, ir pagājušas trīs dienas kopš Rotaru ir ieradies Hamburgā un viņš stāv kādā stacijas stūrī, apsedzies ar vecu jaku, rokās viņam ir papīra krūzīte ar dažām monētām iekšā, viņš izskatās sasvīdis. Gājēji iet viņam garām, autobusi un vilcieni brauc viņam garām, pie viņa kājām ir pilns ar baložiem. No augšas viņš izskatās kā statuļa, jo visu dienu ir nostāvējis gandrīz nekustīgi. Rotaru priekšnieks ir pārvērtis viņu par nabadzīga paskata statuļu, par tādu, kurš pavada astoņas stundas dienā neko nedarot, tikai vienkārši stāvēt dzelzceļa stacijas stūrī. Viņš ir kompānijas jaunākais darbinieks. Kopš brīža, kad viņš ir sācis ubagošanas profesiju, viņam galvā ir bijusi tikai viena

doma: pamest šo nožēlojamo darbu pie pirmās iespējas. Viņš atklāj, ka viņš ir kļuvis pa kaunpilnu cilvēku un tas viņu mokot, bet viņš neko nav spējīgs darīt lietas labā, jo visi viņa dokumenti ir pie viņa priekšnieka un no viņa tiek sagaidīts, ka viņš katru dienu savā stacijas stūrī nostāv astoņas stundas. Viņam ir bail, jo viņa priekšnieks viņu pārbauda katru dienu, vai viņš ir ieradies savā vietā.

Priekšnieks, Sandu Trandafirs, kura vārds ir ticis mainīts, lai paslēptu viņa identitāti, ir cilvēks, ar kuru Rotaru agrāk strādājis kopā kādā ciemā Rumānijā par kartupeļu vācēju, netālu no viņa dzimtā ciema. Trandafira kompānija būtībā pastāv no desmit vīriešiem un sievietēm no viena ciema Rumānijā, lielākā daļa ir radnieki. Trandafirs ir izveidojis jaunu uzņēmējdarbības veidu: viņš ir pārvērtis ubagošanu par profesiju, profesiju, kas nenes nekādu pozitīvu pienesumu nedz cilvēkiem, kuri tur “strādā”, nedz Vācijas valstij.

Trandafirs, īsa auguma būdīgs vīrietis ar biezu bārdu, viņš stāv pie Hamburgas stacijas austrumu ieejas katru rītu deviņos, dzer melno kafiju un gaida autobusu ar kuru tiek atvesti viņa cilvēki uz staciju, lai tur ubagotu astoņas stundas dienā.

Viņa senči bija romi, kas izgatavoja koka karotes, profesija kas laikagaitā pamazām izmira. Oficiāli nodarbināto romu skaits Vācijā ir ļoti mazs, viņi pārsvarā izvēlas strādāt nelegālu darbu. Mēneša bērnu pabalsts Rumānijā ir 9 eiro par katru bērnu, bet cilvēkiem kas ir nodarbināti tas ir 25 eiro, vidējā alga pēc sniegtajiem datiem Rumānijā ir 540 eiro³¹. Lai saņemtu jebkādu pabalstu, rumāņiem ir jāpierāda, ka viņi ir meklējuši darbu un, ja tas nav izdevies, tad viņiem 72 stundas mēnesī ir jāstrādā vietējās pašvaldības labā, vācot atkritumus vai ziemā tīrot sniegu. Tāpat ir jāpierāda, ka cilvēks nestrādā ārzemēs vai arī nesaņem no turienes nekādu finansiālu atbalstu.

Trandafira rokas ir cietas un sausas, rodas sajūta, ka viņš diezgan daudz savā mūžā ir strādājis smagu darbu. Viņš stāsta, ka katru rītu pamostoties viņš pateicas Dievam par šo iespēju dzīvot Hamburgā, šajā brīnišķīgajā un tīrajā pilsētā, kur viņš var attīstīties kā cilvēkam pienākas un viņam apkārt ir pat cilvēki, kas to palīdz

³¹*Average Romanian household income* Pieejams: <http://www.romania-insider.com/average-romanian-household-income-was-eur-540-a-month-in-q3-2012/72668/> [Skatīts 2014, 14.maijā]

izdarīt. Savos 30 gados viņš jūtas laimīgs un uzskata, ka darbs, kuru viņš pašlaik dara ir labs. Neviens nekad viņam neticēja, visi uzskatīja, ka romu pārstāvis nekad neko jēdzīgu nespēšot savā dzīvē izdarīt, bet šeit nu viņš ir, Hamburgā un ir laimīgs.

Kad viņš pirms četriem gadiem ieradās Hamburgā, viņš ļoti ilgu laiku meklēja darbu, lielāko dienas daļu pavadot vietējā stacijā, neko nedarīdams, vienkārši skatījās gaisā, vienā brīdī viņš kļuva tik izmisis, ka vienkārši sēdēja uz zemes un neko nedarīja. Kādu rītu kāds viņam iedeva pāris centus, tajā brīdī viņš nolēmis, ka kļūs par ubagu, jo citas iespējas izdzīvot viņam neesot bijis. Viņš esot vērojis pārējos stacijas ubagus un iemācījies dažādus paņēmienus, kā dienas laikā tikt pie pieņemamas naudas summas, viņam veicies diezgan labi. Pēc kāda laika viņš esot iztēlojies, ka ubagošanu varētu pārvērst par nopietnu biznesu.

Pēc gada ubagošanas viņš uzaicināja savu brāli un izstāstīja viņam par savu ideju, kā ar ubagošanu nopelnīt naudu. Viņš zināja, ka tas nebūs viegli, būs ļoti sarežģīti pierunāt cilvēkus darīt šādu necienīgu nodarbi, nekādas papildu piemaksas, nekādi atvaļinājumi, nekādas slimības lapas, nodokļi netiek maksāti un arī veselības apdrošināšana nav iespējama. No sākuma viņam likās, ka viņa biznesa ideja nepārkāpj nekādus likumus, neatkarīgā ubagošana Rumānijā ir aizliegta ar likumu, kamēr Vācijā tā ir atļauta. Tomēr organizēta un komerciāla ubagošana ir aizliegta, un, ja tiek vervēti cilvēki ubagošanai ar domu nopelnīt naudu, tā var tikts uzskatīta par cilvēku tirdzniecību, ubagi kas tiek pieķerti, strādājot kāda labā, tiek izsūtīti no valsts, bet šādi gadījumi ir ļoti reti. Turpretī Rumānijā par šādu likumpārkāpumu var tikt piespriesti līdz 12 gadiem cietumā.

Rotaru, jaunākais Trandafira biznesa darbinieks, neorientējas Vācijas likumdošanā. Viņš arī nenojauš, ka tādi cilvēki-imigranti kā viņš Vācijā nav vēlami un politiķi dara daudz, lai pasargātu valsti no šādiem iebraucējiem, kas nav valstij izdevīgi, bet gan nes tikai zaudējumus. Rotaru saka ka viņam patīk Hamburga – viņam patīk kaijas un tas, cik cilvēki šeit ir laipni un sveicina viens otru. Viņš visvairāk vēlētos no rīta iziet no savas dzīves vietas, atvadīties no savas sievas (ja viņa būtu Hamburgā) un tad nopirkt autobusa biļeti un doties uz normālu darbu. Viņš ir iemācījies ļoti minimālus vācu valodas pamatus un viņa iecienītākais vārds ir "*tschüs*" (atā). Līdz šim viņam Hamburgā viss liekas ļoti pievilcīgs un jauks.

Šajā rītā Rotaru sēž autobusā, kurš ved viņu uz Hamburgas centrālo staciju, kur viņu gaida Tradafirs. Viņš ir apsēdies pie loga, jo vēlas vērot ceļu līdz stacijai, bet viņš ir pārāk noguris un nespēj baudīt skatu ar prieku. Pusdeviņos viņš ierodas pie stacijas, Tradafirs viņam klusi nomurmina kaut ko un Rotaru dodas uz autobusa bagāžas nodalījumu, kur šoferis, kuram kaklā ir zelta ķēde, iedod viņam viņa zilo kruķi, un tad viņš dodas uz savu stūri dzelzceļa stacijā.

Viņa priekšnieks Tradafirs vēro viņu klusi, kamēr viņš aiziet uz savu stūri. Arī viņš ir Hamburgas fans un viņam patīk viss, izņemot dzērājus, kas reizēm nāk klāt un prasa naudu. Tradafirs uzskata, ka viņš ir labs darba devējs, jo katru rītu un vakaru nodrošina savu darbinieku atvešanu un aizvešanu no stacijas.

Šodien autobusā ir 30 pasažieri, lielākajai daļai līdzī ir paņemti kruķi, plastmasas maisiņi, vienam no pasažieriem šoferis pat pasniedz ratiņkrēslu. Viņi visi ierodas no neatliekamajām ziemas patversmēm, no rajoniem, kas atrodas tālāk no pilsētas centra, kur pilsēta dod viņiem pajumti un pat samaksā autobusa kompānijai par to, ka viņus katru rītu un vakaru aizved un atved. Lielākā daļa no viņiem pavadīs savu dienu Hamburgas gājēju ielā ubagojot, līdz pienāks vakars un autobuss viņiem būs ieradies pakal.

Jans Porksens ir sociālā dienesta darbinieks, kas palīdz ģimenēm kurām ir finansiālas problēmas, un imigrantiem, kuriem ir problēmas ar iekārtošanos Vācijas darba tirgū. Porksenam ir gaiši zilas acis un sarkana kaklasaite. Viņš tikko ir atgriezies no atvaļinājuma un tagad strādās pie jautājuma par ziemas patversmēm bezpajumtniekiem.

Kad viņam tiek jautāts, kas tas par autobusu, kurš bezpajumtniekus nogādā uz pilsētas centru, viņš atbild: "Kad patversmes atrodas tālāk no pilsētas centra, mēs nodrošinām transportu, kas viņus tur nogādā."

Porksens stāsta, ka tas ir nepieciešams, jo patversmes dienas laikā tiek tīrītas, tādēļ bezpajumtnieki tiek nogādāti ārpus tām. Kā arī viņš uzskata, tad tas nebūtu iedomājams, ja šie bezpajumtnieki katru dienu pārvietotos ar pilsētas transportu, tas

atbaidītu cilvēkus, tādēļ labākais risinājums ir nolīgt autobusu kompāniju, kas par to parūpējas.³²

2.3.Paralēlas sabiedrības

Cilvēki parasti uzticas pazīstamām un uzticamām lietām un vērtībām. Tā tas ir ar valodu, ēdieniem, ticējumiem un paražām. Tāpēc tas ir tikai saprotami, ka pirmais, ko svešinieks, ierodoties citā valstī, dara – turas blakus saviem tautiešiem vai cilvēkiem, kuri runā viņa valodā vai pieder pie tās pašas reliģijas.

Ar laiku tas tiek zaudēts, ne pavisam, bet nedaudz, jo ir jāintegrējas jaunajā zemē, jādodas strādāt un jāmācās valoda. Paralēlas sabiedrības nepastāv, ja imigrantu grupas ir gatavas integrēties, pieņemt jaunās valsts likumus, valodu un kļūst ekonomiski veiksmīgākas. Amerikas Savienotajās Valstīs, kur ir tipiska imigrantu multikulturāla sabiedrība, šīs paralēlas sabiedrības ir lielā mērā tiek absorbētas, ja ir notikusi veiksmīga imigrantu integrācija, valodas un paražu adoptācija.

Turpretī mūsdienu Vācijā attīstās šādas paralēlas sabiedrības. Kā piemērs ir Neišēlnes rajons Berlīnē (*Berlin-Neukölln*), rajonā pārsvarā dzīvo turku un arābu imigranti, līdzīgi kā agrāk Ņujorkā tā bija melnā Hārlema. Paralēlām sabiedrībām šādos apstākļos ir vieglāk ilglaicīgāk eksistēt: jo mazāka ir imigrantu interese par lielāko sabiedrības daļu, kas ir vācieši, jo ilgāk viņi paliks starp saviem tautiešiem un neintegrēsies.

Viens no veidiem, kā absorbēt šīs paralēlas sabiedrības, ir gatavība precēties ar cittautietiem, tātad ar vācu tautības cilvēku, bet tikai 3% turku vīriešu un 8% turku sieviešu ir precēti ar vācu partneriem, turpretim 67% Vācijā dzīvojošās krievu sievietes ir precējušās ar vācu vīriešiem.

Kā vēl viens piemērs paralēlām sabiedrībām Vācijā ir kāda mazpilsēta valsts ziemeļos. Šajā pilsētiņā dzīvo apmēram 300 imigrantu, bet visi ir piederīgi vienai ģimenei. Pirms 30 gadiem kāds kurdu imigrants ar savu draugu ieradās Vācijā un tieši

³²Katrin Kuntz, *Romanians Duped into Panhandling in Germany* Pieejams:

<http://www.spiegel.de/international/germany/a-hamburg-romanian-family-makes-begging-a-dubious-business-a-960866.html> [Skatīts 2014, 14.maijā]

šajā pilsētā un ar laiku pie viņiem sāka braukt viņu radinieki no Turcijas. Kurš ar kuru ir precējies, kurš ir brālēns un māsiņa, arī īsti nav saprotams, jo abu iebraucēju ģimenes ir pilnībā sajaukušās. Bērni šajā ģimenē draudzējas tikai ar turku bērniem, viņiem nav vācu draugu. Visas sievietes, kas dzīvo šajās ģimenēs, ir ieprecinātas pēc vecāku gribas, neviena no sievietēm nepazīst nevienu vācieti privāti un, dzīvojot jau ilgi Vācijā, īsti arī vāciski neprot. Sievietes uzskata ka viņām nekas netrūkst, viņām ir viss nepieciešamais, lai dzīvotu un audzinātu bērnus, un “vācieši mums nav vajadzīgi”, un, protams, bērniem būs jāapprecas ar musulmaņiem.

Atšķirībā no spāņu, itāļu vai poļu imigrantiem, musulmaņu imigranti nevēlas atgriezties savās zemēs. Kaut gan mūsdienu Turcijas algas nav krietni zemākas par Polijas vai Spānijas algām, bet tāds bezdarbnieku pabalsts un bērnu pabalsts ir pieejams tikai Vācijā. Tas varētu būt viens no iemesliem palikšanai, jo vidēji turku ģimenē ir četri bērni, bet vācu ģimenē tikai viens.³³

Kā piemēru jau atkārtoti tiek ņemta Berlīnes Neiķelnes (*Neukölln*)rajons, kurā dzīvo pavisam 305 tūkstoši cilvēku, no kuriem 120 tūkstoši ir ar migrācijas vēsturi, 60 tūkstoši imigranti bez Vācijas pilsonības un vēl 20–30 tūkstoši imigrantu, kas Vācijā uzturas un dzīvo nelegāli. Pavisam Berlīnē dzīvo 200 tūkstoši nelegālo imigranti. Ir dzīvokļi, kuros dzīvo 20 vai pat 30 cilvēki divās istabās.

Skolās, kas atrodas šajā rajonā, mācās no 80% līdz pat 100% imigrantu bērnu, šajās skolās produktīvs mācību process ir grūti iedomājams, tikai daži no bērniem pārvalda vācu valodu pietiekami labā līmenī, lai spētu pilnvērtīgi mācīties, vairāk nekā puse nemaz neiegūst vidējo izglītību. Šajā un vēl daudzos Vācijas imigrantu rajonos ir ļoti augsts kriminalitātes līmenis.

Katrs trešais cilvēks, kas vēl nav sasniegjis pensijas vecumu, pārtiek no bezdarbnieku pabalsta (*Hartz 4*), tāpat 45% jauniešu pēc skolas vecumā pārtiek no bezdarbnieku pabalsta.

Pirmie imigranti bija tie, kas pirms 50 gadiem brauca uz Vāciju, lai strādātu un ar savām rokām nopelnītu naudu, bet jau deviņdesmito gadu imigranti, protams ne

³³Sarazin, Thilo. *Deutschland schafft sich ab. Wie wir unser Land aufs Spiel setzen* München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2010. 93.–95.lpp.

visi, bija jau tie, kas no nabadzīgām zemēm devās uz Vāciju kā uz Apsolīto zemi, kur, viegli un maz strādājot vai pat vispār neko nedarot, var dzīvot labi un pat labāk nekā jebkad strādājot dzimtajā zemē.³⁴

2.4.Situācijas salīdzinājums Vācijā, Francijā un Itālijā.

Aplūkojot atsevišķi situāciju Vācijā, Francijā un Itālijā, ir redzams, ka katrā valstī pastāv ar imigrāciju saistītas problēmas, kas savā būtībā ir līdzīgas, tomēr vēsturiski veidojušās dažādi.

Vācijā un Francijā pastāv līdzīgas problēmas ar pilsoņiem, kā arī nepilsoņiem, kuri pārstāv musulmaņu reliģiju. Pavisam Vācijā dzīvo 7 miljoni ārvalstnieku, no kuriem 3,2 miljoni ir musulmaņi, lielākoties turki un kurdi, jeb 3,8% no valsts iedzīvotāju kopskaita. Aptuveni 2,4 miljoni musulmaņu ir turki, kas arī pārstāv Vācijas lielāko minoritāti. Vācija ir uzņēmusi trīs ceturtdaļas no visiem ES mītošajiem turkiem. Šī statistika, galvenokārt atšķirīgās likumdošanas dēļ, tomēr pilnībā neatspoguļo realitāti. Vācijas gadījumā lielākā daļa turku imigrantu bērnu nav saņēmuši Vācijas pilsonību, un tie joprojām formāli skaitās Turcijas pilsoņi, kaut arī viņi dzīvo Vācijā³⁵.

Pārsvārā Vācijas valdībā valda viedoklis, ka imigrantiem ir jāpiemērojas Vācijas kristīgajai eiropēiskajai kultūrai, jo centieni izveidot multikulturālu sabiedrību ir lemti neveiksmei. Piemēram, skarot tēma par imigrantu (pārsvārā turku un arābu) integrēšanu Vācijas sabiedrībā, tiek atzīts, ka Vācijas kultūra ir atvērta ārējām ietekmēm, taču tā ir kultūra, kurā tiek svinēti kristiešu un nevis musulmaņu svētki.

Diskusijas par imigrāciju un ārvalstnieku-musulmaņu integrēšanu Vācijā kļuva īpaši aktuālas pēc nīderlandiešu režisora Teo van Goga (*Theo van Gogh*) nogalināšanas 2004. gada novembrī Amsterdamā. Van Gogu par islāma kritizēšanu nodūra musulmanis Mohameds Boujeri (*Mohamed Boujeri*), kuram ir gan Marokas, gan Nīderlandes pilsonība. Van Goga nogalēšana, kā arī sekojošais mošeju un baznīcu

³⁴Turpat, 90. lpp.

³⁵Uldis Šmits. *Francijas līkloči*Latvijas Avīze, 20. lpp.

dedzināšanas vilnis Nīderlandē dažos Vācijas politiķos radījis bažas, ka šīs nesaskaņas varētu izplatīties uz citām valstīm tajā skaitā Vāciju.

Lielākā daļa vācu politiķu iebilst pret Turcijas uzņemšanu Eiropas Savienībā, tā vietā dodot priekšroku sarunām par "privilģētām partnerattiecībām" ar laicīgo musulmaņu zemi, baidoties no vēl lielākas turku imigrācijas, kas noteikti pastiprinātos iespaidīgi, ja varētu notikt brīva darbaspēka migrācija starp ES un Turciju³⁶.

Pastāv uzskats, ka Vācijā dzīvojošajiem musulmaņiem jābūt daudz aktīvākiem, lai integrētos tās sabiedrībā. Pagaidām 28 ES dalībvalstis un Turciju šķir milzums problēmu, tai skaitā ekonomisku, ģeogrāfisku un finansiālu, bet pāri visam kultūru atšķirība, tajā skaitā reliģija. Vācijas valsts no imigrantiem pieprasa vēlmi integrēties; pašlaik galveno problēmu rada otrās un trešās paaudzes Vācijā dzimušo imigrantu nevēlēšanās iekļauties vācu sabiedrībā. Tiem, kas dzīvo Vācijā, jāapgūst vācu valoda, jāpieņem vācu vērtības un jāsūta savi bērni vācu skolās, īsāk sakot, jābūt lojālam pret valsti.

Laikā pēc Vācijas apvienošanās pastiprināti notika uzbrukumi turkiem Vācijā. Jau nākamajā gadā pēc apvienošanās notika aptuveni 4500 uzbrukumi, kas vērsti pret ārzemniekiem – vjetnamiešiem, romiem un pārsvarā turkiem, daudzi Rietumvācijas iedzīvotāji savā ziņā jutās apdraudēti, jo daudziem bēgļiem, kas ieguva politisko patvērumu Vācijā, tika piešķirtas arī sociālās garantijas. Pārsvarā uzbrucēji bija tā saucamie skinhedi (grupējumi, kas ir negatīvi noskaņoti pret jebkādu citu rasu pārstāvjiem), tomēr arī pārējās sabiedrības attieksme pret imigrantiem nebija pozitīva. 1993. gadā uzbrukumi turkiem pat pastiprinājās vēl vairāk. Lielākā daļa turku dzīvojuši Vācijā jau ilgu laiku un devuši būtisku ieguldījumu valsts ekonomiskajā attīstībā. Liela daļa no viņiem jau dzimuši Vācijā, kā arī mācījušies vietējās pamatskolās un vidusskolās. 90. gadu vidū uzbrukumi ārvalstniekiem vairs nebija tik plaši izplatīta parādība³⁷.

Šādu iespaidīgu minoritātes veidošanos izraisīja, Rietumvācijas politika pēc Otrā pasaules kara, kad tika piesaistīti viesstrādnieki no Turcijas, kas sāka dzīvot

³⁶Būris, Raivis. Vācijā sasāpējusi integrācijas problēma. *Latvijas Avīze*, 2004, 8. dec.

³⁷Gurr, Ted Robert, Harff, Barbara. *Ethnicconflictinworldpolitics*. Boulder [u.a.] ; WestviewPress, 1994, 65. lpp.

Vācijā kopā ar savām ģimenēm. Mūsdienās Vācijā dzīvo jau trešāturku paaudze. Pamazām bija izveidojusies situācija, kad cilvēki dzīvoja Vācijā jau 30-40 gadus, bet viņiem vēl joprojām nebija Vācijas pilsonības. 2000. gadā tika pieņemts jauns pilsonības likums, kas daļai ārvalstnieku palīdzēja vieglāk iegūt pilsonību. Valsts politika kopumā ir vērsta uz imigrācijas samazināšanu, tomēr ir vēlama kvalificēta darbaspēka ieplūšana Vācijā³⁸.

Arī Francijā vislielākās raizes sagādā tieši ar musulmaņu izcelsmes imigrantiem saistītas problēmas. Tomēr Francijā nav vienas tik izteiktas minoritātes, liela daļa imigrantu ir no Dienvidaustrumu Āzijas valstīm, kā arī no Turcijas, 90. gados ļoti daudz imigrantu ieradās no Alžīrijas, Marokas un Tunisijas.

Nopietna problēma ir rasisms, kas pārsvarā ir vērsts pret iebraucējiem no Āfrikas valstīm, mazāk pret imigrantiem no Āzijas reģiona. Savukārt lielākā problēma, kas saistīta ar musulmaņiem Francijā, ir viņu norobežošanās – atsevišķi pilsētu rajoni pārvēršas būtībā par musulmaņu geto, kur viņi dzīvo pēc savām paražām un pēc savas kultūras izpratnes. Šī problēma kļūst īpaši satraucoša, jo ne Vācijai, ne Francijai nākotnē nav paredzēts veidot oficiālas minoritāšu grupas savās valstīs. Savukārt no darba devēju puses pastāv bieži sastopama diskriminācija pret imigrantiem, it sevišķi, ja darba devējam pastāv iespēja izvēlēties starp eiropieti un, piemēram, iebraucēju no Āzijas. Ticamāk, ka darbā tiks pieņemts eiropietis, kaut vai otrs pretendents būtu augstāk kvalificēts.

Itālijas pieredze imigrācijas politikas veidošanā, salīdzinoši ar Vāciju un Franciju, ir ļoti īslaicīga. Periodā pēc Otrā pasaules kara un līdz pat 70. gadu vidum Itālija bija emigrācijas valsts. Tikai 80. gadu sākumā uz Itāliju sāka plūst ārzemju darbaspēks. Itālija piedzīvoja negaidīti lielu imigrantu pieplūdumu no Āfrikas, Āzijas, Latīņamerikas un Austrumeiropas. Valstī sāka izstrādāt pirmo imigrācijas politiku, Itālijā notika arī ekonomisks pacēlums. Pēc 1974. gada ekonomiskās krīzes, Rietumeiropas valstis ievērojami samazināja imigrācijas apjomus, un daudzi imigranti kā alternatīvu šīm valstīm izvēlējās Itāliju.

³⁸Gurr, Ted Robert, Harff, Barbara. *Ethnic conflict in world politics*. Boulder [u.a.] ; Westview Press, 1994, 70.lpp.

Itālija sāka izjust spiedienu arī no politiskā patvēruma meklētājiem un nelegālajiem imigrantiem, kas bēga no savām valstīm, kur valdīja nabadzība, bads vai arī politisks sasprindzinājums. Aptuveni 70 % imigrantu nāk no Trešās pasaules valstīm. Tomēr, raugoties kopumā, Itālijā nav vienas “nospiedošas” imigrantu grupas, kā tas ir, piemēram, Francijā un Vācijā. Savukārt Itālijā daudz lielākas raizes nekā šajās valstīs, sagādā nelegālie imigranti. Katru nedēļu Itālijas krastos piestāj kuģi ar bēgļiem no dažādām Āzijas, Āfrikas vai citām valstīm. Itālijai ir salīdzinoši ļoti gara jūras robeža, kuru izkontrolēt ir ļoti grūti.³⁹

2002. gadā ES valstīs nelegāli uzturējās vismaz 3 miljoni imigrantu salīdzinājumā ar 2 miljoniem 1991. gadā, liecina Starptautiskās Migrācijas organizācijas (SMO) dati. Turklāt ir uzskats, ka šī ir tikai aisberga redzamā daļa. Šajos skaitļos nav iekļauti legāli ES dzīvojošie pilsoņi, kuriem ir citu valstu izcelsme un pret kuriem tāpat ir vērsti ultralabējo partiju saukļi. Turklāt varam uzskatīt, ka nelegālo imigrantu skaits ir krietni pieaudzis līdz ar jauno dalībvalstu pievienošanos ES 2004. gadā.

2002. gadā Itālija pirmā no ES valstīm atzina, ka vairs nespēj tikt galā ar nelegālo imigrācijas plūsmu, un aicināja pārējās ES valstis kopīgiem spēkiem uzņemties ārējo robežu kontroli. Romā notikušajā 28 Eiropas valstu iekšlietu ministru sanāksmē Itālija prezentēja savu skatījumu par kopējas ES robežsardzes izveidošanas iespējām. Eiropas lidostas, kā atzina Itālijas iekšlietu ministrs, tomēr arī izrādījās viens no galvenajiem vājajiem punktiem⁴⁰.

Savukārt Francija un Vācija plāno kopīgi izraidīt nelegālos imigrantus no savas teritorijas un risina sarunas par jaunu divpusēju vienošanos nelegālās imigrācijas jomā. 2002. gada nogalē Francijas un Vācijas iekšlietu ministri vienojās uzlabot iebraucošo un izbraucošo cilvēku indentifikāciju, sadarboties biometrisku datu izmantošanā pasēs, identifikācijas kartēs, vīzās un uzturēšanās atļaujās un tuvoties starptautiskām normām šādu datu izmantošanā. Viņi arī vienojās uzlabot policijas spēku sadarbību cīņā pret terorismu un narkotiku tirdzniecību. Vācija un Francija drīz

³⁹CaseyNewell*IllegalImmigrationinItaly* Pieejams: [http://www-](http://www-pub.naz.edu:9000/~cmnewell/policyalternatives.htm)

pub.naz.edu:9000/~cmnewell/policyalternatives.htm [Skatīts 2014, 15.maijā]

⁴⁰Plamše, Kristīne. ES kaļ imigrantu apturēšanas plānus. *Diena*, 2002, 1. jūn., 1. lpp.

izveidos kopīgas patruļas gar abu valstu robežu un kopīgas izmeklēšanas un novērošanas grupas. Arī šāda vienošanās pierāda, ka abu valstu imigrācijas problēmas ir diezgan līdzīgas⁴¹.

Lai gan valstu valdības cenšas būt pēc iespējas humānākas imigrācijas jautājumos, tomēr pēdējo 5–7 gadu laikā tiek izstrādāti arvien stingrāki ieeļošanas noteikumi, tomēr par spīti tiem imigrācijas process turpinās, ieeļotāju skaitam būtiski nemainoties. Lai gan valdības, visdrīzāk, vēlētos pilnībā aizliegt imigrantu ieplūšanu no atsevišķām valstīm, tomēr mūsdienā pasaulē tas vairs praktiski nav iespējams, jo tāda rīcība skaitītos cilvēktiesību pārkāpums un, visticamāk, izpelnītos plašu nosodījumu. Imigranti ir nepieciešami, kā tas ir, piemēram, Vācijas gadījumā, kur ir nepieciešami kvalificēti augstas klases speciālisti, dažādās jomās, tomēr pārsvarā Vācijā ieplūst darbinieki, kas strādā darbus par zemu atalgojumu, tādā veidā izspiežot no tirgus vietējo darbaspēku.

Turklāt imigranti bieži veido savus kvartālus un nemaz nemēģina integrēties vietējā sabiedrībā un pret vietējiem izrāda nereti pat naidīgu attieksmi. Itālija, Francija un Vācija arī turpmāk grasās palikt nacionālas valstis, tomēr, imigrantu skaitam palielinoties, tie sāk valstī ieņemt arvien nozīmīgāku lomu. Pastāvot tendencei, ka sabiedrība attīstītājās valstīs “noveco” un dzimstība ir neliela, savukārt imigranti uz jaunajām dzīvesvietām pārvācas ar visām ģimenēm, pie šādiem apstākļiem ieeļotāju proporcija ar laiku var kļūt daudz lielāka un sliktākajā gadījumā pat apdraudēt valsts nacionalitāti.

Imigrantu kopienu veidošanos būtībā raksturo trīs posmi: savas nacionālās, rases vai reliģiskās piederības apzināšanās svešajā valstī; savas rases, tautas, ticības garīgā mantojuma saglabāšana, kopšana, tālāknodešana veidojošās kopienas ietvaros; dzīvesvietas izvēle iespējami tuvāk savas kopienas locekļiem.

Imigrantu rajoniem bieži raksturīgs augsts noziedzības līmenis, narkotiku tirdzniecība, prostitūcija. Attiecīgās valsts likumi šajos rajonos darbojas nosacīti: imigranti precīzi zina viņiem pienākošos pabalstu un sociālo atvieglojumu apmērus, kādi paredzēti likumos, taču savstarpējās attiecībās valsts likumi reti tiek atzīti.

41Francija un Vācija kopīgi izraidīs nelegālos imigrantus. *Neatkarīgā Rīta*

Avīze, 2002, 14. dec. 9. lpp.

Protams, šīs lietas nevar attiecināt uz visiem imigrantiem, jo neliela daļa spēj atrast normāli apmaksātu darbu un iekļauties vietējā sabiedrībā. Taču, vērtējot situāciju kopumā, attīstītākajām Eiropas valstīm nāktu par labu vēl stingrāki imigrācijas noteikumi.

2.5.Kas būtu Vācija bez imigrantiem?

Imigranti tiek aicināti, lai aizstātu brīvās darba vietas, ja valstī ir darbaspējīgu cilvēku trūkums, it īpaši tik industriālā valstī kā Vācijā, bet ir arī imigranti, kas nevēlas strādāt un ierodas Vācijā lai vienkārši labāk un vieglāk dzīvotu.

Mesuts Ezils, Sami Kedira, Lukašs Podoļskis, Žeroms Boatengs, Mirosļavs Kloze un Mario Gomess ir nevācu izcelsmes spēlētāji, kuri bijuši iekļauti Vācijas futbola izlases pamatsastāvā (skatīt pielikumu nr. 3) līdzšinējos divos pasaules čempionātos, kuros tikai finālā nācies piekāpties Spānijai un Itālijai, tātad divas otrās vietas. Ļoti iespējams, ka bez nosauktajiem futbolistiem Vācijas valstsvienība nespēlētu tik teicami, tāpat kā Vācijas ekonomika nespētu iztikt bez strādniekiem no ārvalstīm.

Kas notiku, ja Vācijā pie varas nāktu galēji labēja valdība, kura izraidītu no valsts iedzīvotājus, kam nav Vācijas pilsonības? Pašlaik 81 miljona iedzīvotāju lielajā valstī tādi ir septiņi miljoni.

Šādas rīcības sekas būtu graužošas Vācijas ekonomikai, jo bez šiem septiņiem miljoniem cilvēku varētu zaudēt arī viņu bērnus un mazbērnus, kuri, iespējams, arī pamestu valsti, pat ja viņiem būtu Vācijas pase. Straujā cilvēku aizbraukšana nekavējoties atsauktos uz nodokļu ieņēmumiem, kuri samazinātos par vismaz 50 miljardiem eiro gadā, bet federālais budžets saruktu par 25 miljardiem eiro, kas ir tikpat, cik pašlaik tiek atvēlēts ģimenes lietu, izglītības, ekonomikas un zinātnes ministrijām, kopā ņemot.

Imigrantu izraidīšana varētu apdraudēt atsevišķu nozaru pastāvēšanu. Sevišķi bīstami tas būtu aprūpes sistēmai, jo valsts vairs nespētu nodrošināt kvalitatīvu aprūpi sirmgalvjiem un pacientiem slimnīcās, kā rezultātā palielinātos mirstība. Vācija arī kļūtu netīrāka, jo būtu akūts sētnieku trūkums.Vācijas iekšzemes kopprodukts

samazinātos par aptuveni astoņiem procentiem jeb 150 līdz 200 miljardiem eiro gadā.⁴²

⁴²*Deutschland ohne Auslander.* Pieejams:

www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2012-05/deutschland-auslaender-buch

[Skatīts 2014, 15.maijā]

3. IMIGRĀCIJAS ATSPUGUĻOJUMS VĀCIJAS MEDIJOS

Debates par imigrāciju un imigrantu integrācijas problēmām Vācijā īpaši saasinājās pēc ekonomista, bijušā Vācijas Finanšu ministrijas un Valsts bankas vadošā darbinieka Tīlo Saracīna (*Thilo Sarazin*) grāmatas „Vācija sagrauj sevi. Kā mēs noliekam savu zemi uz spēļu galda”⁴³ iznākšanas 2010. gadā. Īsā laikā tā piedzīvoja vairākus izdevumus un tika izpirkta viena miljona 100 tūkstošu eksemplāru tirāžā. Jau grāmatas iznākšanas gadā vācu kultūrsociologi lēsa, ka tās lasītāju kopskaits sasniegs 24 miljonus.⁴⁴

T. Saracīna grāmata ir kvalitatīvs zinātnisks apcerējums, tajā ir ļoti daudz skaitļu, 42 statistikas tabulas, labi pārdomāta analīze, argumentēti secinājumi. Autors konstatēja, ka darbaspēka imigrantu miljonu ienākšana un palikšana uz dzīvi Vācijā radījusi draudus vācu apvienotās nacionālās valsts turpmākai attīstībai. Tajā tiek norādīts uz tendenci radīt pārnacionālu multikulturālu valstiskumu, kas atsakās no vācu vēsturiskās kultūras dominantes.

T. Saracīns brīdina, ka šāda tendence ļoti negatīvi var ietekmēt arī Vācijas ekonomiku un ka neierobežots multikulturālisms noved pie paralēlu sabiedrību izveidošanās un apdraud nacionālo valsti. Tas gan nenozīmē, ka T. Saracīns aicina uz neiecietību vai pat vardarbību pret imigrantiem, autors ir sociāldemokrāts un totalitārisma pretinieks, kas veicis unikālu pētījumu par Vācijas sabiedrību. Šī grāmata var tikt uzskatīta par paraugu tam, kā zinātnisks darbs var saviļņot sabiedrību un pat ietekmēt valsts politisko kursu.

Vācijas sabiedrībā par T. Saracīna akadēmisko bestselleru sākotnēji izveidojās diametrāli pretēji viedokļi: vieni viņu sauca par varoni, citi – par ķeceru⁴⁵, "politiski korektās" valsts amatpersonas un arī Vācijas Sociāldemokrātiskās partijas vadība

⁴³Sarazin, Thilo. *Deutschland schafft sich ab. Wie*

wir unser Land aufspielt München: Deutsche Verlags-Anstalt, 2010.

⁴⁴Dribins, Leo. Vācija uz spēļu galda. *Diena*, 2010, 23. okt.

⁴⁵Held oder Hetzer. *Bild*, 2010. 3. Sept. Pieejams:

<http://www.bild.de/politik/2010/thilo-sarrazin/das-sagen-seine-kritiker-und-befuerworter-13847758.bild.html> [Skatīts 2014, 15.maijā]

pasteidzās no viņa norobežoties. Taču Saracīna izlietajai eļļai uguni pielēja Vācijas iekšpolitikas smagsvars, politiski konservatīvās un saimnieciski ietekmīgās Bavārijas federālās zemes premjerministrs Horsts Zēhofers (*Horst Lorenz Seehofer*), kurš aicināja apturēt turku un arābu imigrantu ieceļošanu, jo viņu integrācija rada problēmas. Atzīstot, ka Vācijai ir vajadzīgi ārvalstu speciālisti, lai uzturētu savu ekonomisko attīstību, viņš aicināja "pievērsties kultūrām, kas ir līdzīgākas Vācijai". Vācijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras vadītājs Hanss Heinrihs Driftmans izteicies, ka valstij steidzami vajadzīgi aptuveni 400 000 inženieri un kvalificēti strādnieki, kuru trūkums kavē ekonomikas attīstību.⁴⁶

Drīz vien svaru kausi jau svērās par labu kritiskākajam vērtējumam. Arī Vācijas kanclere Angele Merkele (*Angela Dorothea Merkel*) paziņoja, ka centieni izveidot Vācijā multikulturālu sabiedrību ir cietuši neveiksmi.⁴⁷ Valsts televīzijas ARD veiktais pētījums liecināja, ka tikai astoņi procenti iedzīvotāju uzskata, ka imigranti ir pietiekami labi piemērojušies dzīvei vācu sabiedrībā.⁴⁸

"Neviens nav pret imigrantiem, kas dzīvo un strādā mūsu vidū," rakstīja ietekmīgā avīze "*Die Welt*". Taču daudziem cilvēkiem ir iebildumi pret imigrantiem, kas grib ieviest arī paši savu tiesu sistēmu. Imigrācija nozīmē izvēlētais valsts tradīciju pieņemšanu un cienīšanu. Katram, kas šeit dzīvo, jāpiekrīt, ka tā saucamās goda nogalināšanas ir slepkavības. Ja kāds to negrib atzīt, viņam būtu jāpaliek ārpus šīs valsts. Tāpēc Merkelei un Zēhoferam ir taisnība, sakot, ka imigrācijai jābalstās uz skaidriem principiem," secināja "*Die Welt*". Kreisās ievirzes laikraksts "*Tageszeitung*" atzina, ka kādreiz Zaļo partijas pārstāvju ieviestais termins "multikulturālisms", ar ko bija paredzēts apkarot ksenofobiju, ir "pavisam izgājis no modes".⁴⁹

⁴⁶Bērziņš, Valdis. Vācijā brūk multikulturālisms. *Latvijas Avīze*. 2010, 20. okt.

⁴⁷Merkel: Multikulti-Gesellschaft ist „absolut gescheitert“. *Focus*, 2010, 16. Okt.;
Merkele: Centieni izveidot Vācijā multikulturālu sabiedrību ir cietuši neveiksmi.
Diena, 2010, 18. okt.

⁴⁸Bērziņš, Valdis. Vācijā brūk multikulturālisms. *Latvijas Avīze*. 2010, 20. okt.

⁴⁹Turpat.

Šādā gaisotnē diskusija ir turpinājusies pēdējos gados, par ko ieskatu sniedz šādi piemēri.

Grieķu televīzijas pārraides, kas Vācijā, vērojamas caur satelīta pieslēgumu un tiek prezentētas multikulturālajā kanālā „*SWE International*”, ir sākušas pazust. „*SWE International*” kanāla tehniķis Gerds Švāgers (*Gerd Schwager*) ir izmisis: gandrīz 400 kanāli no visas pasaules, kas Vācijā vērojami ar satelīta uztvērēju, vairs nav tik viegli pārskatāmi, kā agrāk. Vecāki kanāli pazūd un jauni parādās tik īsā laika posmā, ka to ir ļoti grūti pārskatīt.

Šī nekontrolējamā situācija ar informāciju, kas caur televīziju, ieplūst Vācijā no citām valstīm ir diezgan bēdīga. Tā, protams, kārtējo reizi pastiprina vāciešu neuzticību iebraucējiem un arī imigranti, kas vēro šos kanālus iegrimst tā dēvētajā „Mediju geto” (pazīstamā vācu mediju analītiķa un Tībingenes Universitātes profesora Karla Heinca Meijera-Brauna (*Karl-Heinz Meier-Braun*) lietots termins), kas imigrantiem ļauj uzņemt informāciju viņu dzimtajā valodā, kā rezultātā tiek bremsēta integrācija Vācijā, netiek apgūta vācu valoda, kā arī uzņemtā informācija tiek iegūta tikai no viņu valsts kanālu skatu punkta.

Protams, šo informāciju patērē tikai daļa imigrantu, lielākā daļa turku valodā runājošo tomēr dod priekšroku vācu kanāliem, jo uzskata, ka informācija ko viņiem sniedz Turcijas kanāli nav tik aktuāla, jo viņi tomēr dzīvo Vācijā. Vēl labāka situācija ir starp bērniem, tur vairums bērnu tomēr izvēlas iegūt informāciju vācu valodā, kas pierāda to, ka integrācijai ir vajadzīgs laiks un katra nākamā paaudze, kas ir dzimusi Vācijā, ir tuvāk produktīvai integrācijai.

Arī Berlīnē, kas bieži tiek dēvēta par Vācijas imigrantu galvaspilsētu, kura ir pārpildīta ar iebraucējiem no Turcijas, situācija patiesībā nav tik bēdīgā, kā tā varētu šķist. Aptaujā, kuru veica Berlīnes Senāta darbinieki, kas atbildīgi par imigrantiem Berlīnē atklāj, ka mīts par to, ka turki iegūst informāciju tikai no medijiem viņu dzimtajā valodā ir aplams, un nekāda atkāpšanās „etniskajā nišā” neeksistējo.

Arī Bambergas Universitātes pētījums „Eiropas migrācijas forums” uzsver, ka visā Eiropā starp jauniešiem, kas ir imigranti un vietējie iedzīvotāji, nepastāv krasas

atšķirības mediju izvēlē.⁵⁰ Citi pētījumi pat uzsver to, ka Vācijā dzīvojošo turku jaunieši labprātāk izvēlas vācu medijus, jo tie viņiem šķiet uzticamāki.

Vēl joprojām Vācijas sabiedrībā valda novecojis mīts, ka imigranti neizvēlas vācu presi, bet gan lasa tā dēvēto „*Gastarbeiterpresse*“ (viesstrādnieku presi), bet jau 1985. gadā tika veikts pētījums par šo jautājumu, kā rezultātā atklājās, ka imigranti lasa tikpat daudz vācu presi, kā ārzemju. Kaut arī uz doto brīdi Vācijas kioskos ir iespējams iegādāties 50 dažādas ārzemju avīzes un žurnālus, to popularitāte ir pārspīlēta. Pēc neoficiāliem datiem, Vācijā ik dienas tiek nopirkta 200 000 dažādas avīzes un žurnālu turku valodā, kas uz lielo turciski runājošo cilvēku skaitu Vācijā, ir ļoti mazs skaitlis. Populārākās ārzemju avīzes Vācijā jau vairākus gadus ir turku avīze „*Hürriyet*”, un grieķu „*Akropolis*”.⁵¹

Jau iepriekš pieminētais turku laikraksts „*Hürriyet*” ir jau vairākus gadus iemantojis savu vārdu Vācijas mediju telpākā spēcīgākais laikraksts turku valodā. Šis laikraksts vairākas reizes ir saņēmis kritiku, jo izplata negatīvu Vācijas tēlu, citreiz pat apzināti esot bijuši centieni iedragāt Vācijas tēlu turku lasītāju acīs. Šādu informāciju apstiprina turku preses pārstāvji, bet uzsver, ka savstarpējās neiecietības kurināšana caur presi nav tas, uz ko vajadzētu tiekties, vajadzētu caur presi veicināt tik ļoti nepieciešamo integrāciju un savstarpējo tautu satiecību.

Pirmās negācijas, kas tika vērsta pret turku presi, bija 1994. gadā, kad turku populārākais laikraksts „*Hürriyet*” nepatiesi apsūdzēja toreiz esošo Hannoveres mēru Herbertu Šmalstigu (*Herbert Smalstig*) par komunistiski orientētās kurdu strādnieku partijas atbalstītāju. Tā bija pirmā reize, kad Vācijas preses padome sodīja laikrakstu par nepatiesas informācijas izplatīšanu un preses kodeksa pārkāpšanu.

Arī pirmais turku izcelsmes, vācu deputāts Čems Ozdemirs (*Cem Özdemir*) un Udo Šteinbahs (*Udo Steinbach*), kurš ir Vācijas Austrumu institūta (*Deutsche Orient-Institut*) vadītājs, tika vairākkārt plaši kritizēti turku laikrakstos.

⁵⁰Meier-Braun, Karl-Heinz. *Migranten in Deutschland: Gefangen im Medienghetto?*

Pieejams: <http://www.mediendaten.de/fileadmin/Migration/Texte/Medienghetto.pdf>
[Skatīts 2014, 17.maijā].

⁵¹ Turpat.

Agrāk Vācijas radio stacija ARD jau 1964. gadā sāka gādāt par klausītājiem, kuri Vācijā dzīvo no dažādākajām pasaules valstīm. Programma ar nosaukumu ARD-Ārzemnieku programma (*ARD-Ausländerprogramme*) piedāvāja sevi turku, grieķu, spāņu un arī Balkānu valstu valodās. Visunikālākais radio piedāvājums saviem klausītājiem tomēr ir Berlīnē – radio stacija “Brīvā Berlīne” (*Der Sender Freies Berlin*) saviem klausītājiem piedāvāja iespēju to klausīties 16 dažādās valodās, šis ir unikāls gadījums visā Eiropā, jo tā ir vienīgā radiostacija Eiropa, kas piedāvā saviem klausītājiem tik multikulturālu klausīšanās iespēju.

Tomēr joprojām visvairāk patērētais medijs Vācijā ir televīzija, gandrīz 90% turku mājsaimniecībās Vācijā ir iespējams ar satelīta palīdzību vērot televīziju dzimtajā valodā. Caur satelīta pieslēgumu Vācijā ir iespējams vērot vairāk nekā 45 kanālus, kuri tiek uztverti no Turcijas. Berlīnē jau vairākus gadus pastāv privātās, lokāla mēroga televīzijas stacijas. Daļēji valsts finansētais turku kanāls *TRT-International* pēdējo gadu laikā Berlīnē jau ir iekarojis nozīmīgu vietu turku skatītāju vidū. Šis kanāls tiek uzskatīts par kanālu kas ir lojāls pret Vācijas valsti un nekādā veidā nekurina abu kultūru naidu. Tomēr arī šis lojālais kanāls gādāja par asu kritiku, jo mudināju jaunos turku pilsoņus, kuri dzīvo Berlīnē, doties uz Turciju, lai tur atbalstītu Turcijas armiju cīņā pret kurdu nemierniekiem. Tika pat ierīkota telefona līnija, pa kuru zvanot bija iespējams ziedot naudu Turcijas bruņotajiem spēkiem, tādā veidā atbalstot tos cīņā pret ienaidnieku, kas vairumam loģiski domājošu cilvēku likās gana aizdomīgi.

Kāda tad ir Vācijas migrantu mediju situācija ir grūti spriest, tā iet Amerikas Savienoto Valstu virzienā, tas ir kļuvis par ienesīgu biznesu un reizēm šķiet, ka šie daudzie piedāvājumi minoritāšu valodās ir vienkārši iespēja labi nopelnīt. Kā piemēru var minēt pirmo 24 stundu radio Berlīnē un Ludvigshāfenē, kas tiek atskaņots tikai turku valodā, un šīs radiostacijas īpašnieki un dibinātāji ir nevis turku tautības cilvēki, bet gan paši vācieši. Šādi TV un radio projekti jau ilgāku laiku eksistē Amsterdamā „*Migranten TV Amsterdam*” un Londonā „*Channel 4*”.

Eiropā populārais televīzijas kultūras kanāls ARTE jau vairākus gadus piedāvā skatītājiem interesantus sižetus, kuri tieši orientēti, lai tuvinātu vācu un franču kultūras ar atbilstošām programmām un sižetiem franču un vācu valodā. Šāda tipa projektu vēlas Vācijā dzīvojošie turki jau vairākus gadus un ir sašutuši par to, ka šāds

projekts vēl nav realizēts. Šāda ideja ir ieguvusi lielu sabiedrības atzinību un, visticamāk, tuvāko gadu laikā arī tiks sākts pie tā strādāt. Liela daļa turku migrantu uzskata, ka šāds televīzijas kanāls varētu lieliski kalpot par tiltu abām tautām un palīdzētu daudz labāk vienam otru izprast, it īpaši vecākās paaudzes cilvēkiem, kas nepavada vairāk tik daudz savas dienas sabiedrībā un viņiem vienkārši nav dota šāda iespēja izprast šīs tik atšķirīgās kultūras.

Vācija jau tagad ir lielākais kabeļpieslēgumu un satelītpieslēgumu tirgus Eiropā un tiek cerēts, ka tas, cerams, kādu dienu nenovedīs pie tā, ka notiks pilnīga dalīšanās Vācijas mediju pasaulē, jo visiem migrantiem būs iespējas saņemt informāciju savā dzimtajā valodā, jo klāsts būs tik plašs, ka vācu mediji vairs nebūs vispār nepieciešami.

Ļoti interesantu projektu nesen realizēja ZDF (*Zweites Deutsches Fernsehen*), kas piedāvāja vācu filmas vērot ar titriem turku valodā, tādējādi mudinot turku cilvēkus vērot vācu kino. Kāds cits mazāks vācu reģionālais laikraksts „*Persemble*” mēģināja veicināt reģionālo turku veiksmīgāku integrāciju ar to, ka šis laikraksts dienas svarīgākos notikumus atspoguļoja divās valodās – vācu un turku. Diemžēl dažu mēnešu laikā kritiski kritās abonementu un pircēju skaits un šis laikraksts bija pakļauts bankrotam.

Arī lielākais turku laikraksts Vācijā „*Hürriyet*” jau kādu laiku, trešdienās, izdod savu laikrakstu arī vācu valodā, visi turku imigrantiem svarīgie notikumi, kas saistīti ar notikumiem Turcijā un arī Vācijā, tagad ir iespējams par to lasīt vācu valodā.

Šāda ideja tika realizēta ne jau, lai ieinteresētu vāciešus lasīt turku presi, bet gan, tas ir orientēts jaunākajai turku paaudzei, kuriem jau vācu valoda ir daudz labāk saprotama ne kā dzimtā turku. Kāds cits, mazāks turku laikraksts „*Türkiye*” arī līdzīgi vēršas pie saviem jaunākajiem lasītājiem, katru piektdienu tiek piedāvāts visas nedēļas apskats „Nedēļas panorāma” vācu valodā.

Vispārīgi pēdējo gadu laikā vācu mediji ir pastiprināti izrādījuši interesi par imigrāciju un integrāciju, kā rezultātā iebraucēju tēls pārsvarā tiek veidots kritiski, jo tomēr populārākie virsraksti ir tie, kas nostāda iebraucējus sliktā gaismā, nevis kāds veiksmes stāsts. Tas, ka lielākā daļa imigrantu šeit dzīvo jau trešajā paaudzē un

jaunākā, pat ceturtnā imigrantu bērnu paaudze, kas jau gandrīz pilnībā ir Vācijā integrējušies, tas netiek presē atspoguļots. Joprojām populāri virsraksti, kā „Sieviete ar galvas segu”, gādā par daudz lielāku interesi, nevis raksti, kas parāda, ka patiesībā integrācija norit veiksmīgi un visam ir vajadzīgs laiks. Vācu medijos katastrofāli trūkst virsrakstu, kas parādītu turku vai citu minoritāšu iebraucējus, kā normālus cilvēkus, gandrīz jebkurš raksts, kas saistīts ar imigrāciju ir ar negatīvu noskaņu. Problēma nav tikai negatīvajā mediju noskaņā, bet arī pavisam vienkāršā lietā, kā paskaidrošanā vietējiem cilvēkiem, kas ir šie iebraucēji, kas tā par kultūru, vai mēs varbūt varam no šīm kultūrām kaut ko pārņemt. Tieši arī neziņa noved pie antipātijām, kuras valda Vācijas sabiedrībā pret iebraucējiem no austrumu pasaules.

Ja mēs vispārīgi runājam par imigrācijas atspoguļojumu medijos, tad tas nav nekas jauns. Visās Eiropas valstīs, kurās dzīvo iebraucēji, ir pastiprināta interese par viņiem. Un vienmēr visās valstīs, kur dzīvo atšķirīgas kultūras, tur arī būs antipātijas vai nesaprašanās. Arī Latvijā latviešiem un krieviem, pateicoties presei, bija saspīlētas attiecības ilgu gadu, tad tai bija tendence uzlaboties, bet provokatīvais referendums par valsts valodas statusa piešķiršanu krievu valodai spriedzi ne tikai atjaunoja, bet arī padziļināja. Un, ja mēs, kā piemēru ņemam Vāciju, tad šeit cilvēkiem kultūras ir vēl atšķirīgākas nekā bijušajās padomju valstu teritorijās. Vāciešiem ir jāizprot pilnīgi savādāka kultūra, ar pilnīgi atšķirīgām paražām, vērtībām un arī ticība viņiem ir cita, nerunājot nemaz pat atšķirīgo ārējo izskatu.

Tas, kādēļ tūkstošiem bēgļu no visas pasaules ierodas un dzīvi Vācijā, tiek atspoguļots ļoti minimāli, varbūt, ja vācieši labāk izprastu cik briesmīgos apstākļos cilvēkiem ir jādzīvo zemes austrumu puslodē, tad arī attieksme pret iebraucējiem būtu citādāka. Taču vācu mediji pārsvarā ziņopar kārtējiem imigrantiem vai politiskajiem bēgļiem, kas ieradušies Vācijā. Lasot vācu presi, rodas sajūta, ka visi pasaules bēgļi dodas tikai uz Vāciju, netiek nemaz pieminēts, kāda ir situācija Francijā, Itālijā vai Lielbritānijā, jo, salīdzinot imigrantu situāciju ar Franciju, Vācijā tā ir daudz labāka un arī integrācija notiek daudz veiksmīgāk.

Protams, medijiem ir arī jāziņo par problēmām, kuras sagādā imigranti, bet medijiem ir jāsaprot, ka viņi ir tie, kas nosaka šo miljoniem cilvēku vispārējo tēlu Vācijas sabiedrībā.

Žurnālisti ar imigrantu saknēm vairs nav nekas eksotisks, tomēr ir jūtams, ka šai jaunajai žurnālistu paaudzei tiek dota pārāk maza teikšana, iespējams, situācijas uzlabošanās ir sagaidāma tuvākajos gados. Tikai tad var notikt veiksmīga imigrantu integrācija, ja iebraucēju pēcteči, veiksmīgi iesaistīsies mediju darbā un parādīs, ka viņi ir tādi paši normāli cilvēki, kuriem vienkārši ir vajadzīgs laiks, lai pierastu pie citas kultūras.

Pēc pārdošanas apjoma tomēr lielākais iebraucēju laikraksts ir krievu laikraksts „*Russkij*”, tikai pēc tam seko populārākais, bet nedaudz mazāk pirktais turku „*Hürriyet*“. Iedzīvotāji no kādreizējās Dienvidslāvijas Republikas, kuru skaits Vācijā pārsniedz vienu miljonu, nesaskaras ar mediju problēmām, jo viņiem ir izveidojusies pilnīga uzticība medijiem vācu valodā. Kaut gan ir pieejamas vairākas avīzes, žurnāli un radio stacijas, kas pārstāv šo cilvēku interešu grupu, šo lasītāju skaits ir niecīgs, jo viņiem, atšķirībā no imigrantiem, kas ieradusies no arābu zemēm un Turcijas, tik ļoti neinteresē, kas notiek viņu izcelsmes zemē, viņi uzskata, ka tajās valstīs eksistē smaga nekārtība un korupcija, tāpēc šie cilvēki neizvēlas uzņemt informāciju par tur notiekošo.

Ar Turcijas imigrantiem mediju situācija ir daudz savādāka, jo viņi kā lielākā Vācijā dzīvojošā minoritāte jūtas daudz īpašāki un, tāpat kā Amerikas Savienotajās Valstīs dzīvojošie afroamerikāņi, vēlas saglabāt savu identitāti un būt Vācijas kultūras sastāvdaļa. Par piemēru var kalpot Frankfurtē pie Mainas dzimušā turku tautības Kaja Janara (*Kaya Yanar*) daudzsēriju seriāls „Ko Tu skaties?” (*Was guckst Du?*) televīzijas kanālā SAT 1. Šajā seriālā tiek spilgti ar humoru pasniegtas spilgtākās vācu un turku kulturālās īpatnības un kā abas kultūras sadzīvo ikdienā, tas ir pirmais šāda tipa raidījums Vācijā un iemantojis lielu skatītāju atzinību.⁵²

⁵²Karz-Heinz Meier-Braun, *Migranten in Deutschland: Gefangen im Medienghetto?*

Pieejams: <http://www.mediendaten.de/fileadmin/Migration/Texte/Medienghetto.pdf>

[Skatīts 2014, 17.maijā]

3.1 Ko par imigrantiem domā Vācijas mediji un kāds ir iespējamais risinājums

Vācijas laikrakstos var bieži pamanīt tādus virsrakstus: „Turki paliek zaudētāji”, „Kādēļ turki nepiedalās integrācijā”, „Turki dzelžaini pretojas integrācijai”. Šeit rodas jautājums, ko vēlas panākt laikraksts, kas šādus rakstus publicē? Kas ir šādu rakstu mērķauditorija un vai šādi apgalvojumi attiecas uz visiem, vairākiem miljoniem turku, kas dzīvo Vācijā?

Pēc turku izcelsmes žurnālistes Hatidže Akiun (*Hatice Akyün*) domām, šādi raksti vienkārši gādā par to, lai šie laikraksti tiktu pirkti, tātad peļņas nolūkos. Turki jau sen Vācijā ir integrējušies, viņas tēvs Vācijā jau dzīvo 40 gadu un uzskata sevi par vācieti, izaudzinājis sešus bērnus, kuri brīvi runā vācu valodā, mācās vācu skolās un ikdienā lieto tikai vācu valodu – kas tad vēl ir jādara, lai cilvēks būtu integrējies? Vai turks, kurš ir milzīgas pārtikas ražotnes īpašnieks un nodarbina 250 cilvēku ir labāk integrējies, vai tikai tas, kurš valstij ienes ļoti lielu naudu var veiksmīgi integrēties?

Ja veiksmīgi integrējies cilvēks ir tas, kurš strādā un ir izdevīgs valstij, tad sanāk tā, ka daudzi vācieši arī nav integrējušies. Arī ļoti daudzi tūkstoši vāciešu nespēj veiksmīgi iegūt izglītību dažādu iemeslu dēļ un kļūst valstij neizdevīgi, dzīvojot no sociālajiem pabalstiem. Tāda problēma pastāv starp visiem kultūru pārstāvjiem, ne tikai turku.⁵³

Viens no lielākajiem Vācijas laikrakstiem „Spiegel”, regulāri norāda uz to, cik imigrācija Vācijai ir neizdevīga, bet ir jāatšķir imigranti, kas ir ieradušies nesen un kuri jau dzīvo šeit vairākās paaudzēs, jo tieši tie imigranti, kas ierodas pēdējo dažu gadu laikā, Eiropas ekonomikas krīzes dēļ no Grieķijas, Polijas, Portugāles, Itālijas, Spānijas ir neizdevīgi valstij, jo vēl ir darba meklējumos un, lai izdzīvotu pieprasa sociālo palīdzību.

⁵³ *Warum muss ich einen Migrationshintergrund haben?*. Pieejams:

<http://www.planet-interview.de/interviews/hatice-akyuen/34830/> [Skatīts 2014, 20.maijā]

Kā laikrakstā „Spiegel” uzsver Vācijas kanclere Angela Merkele (*Angela Dorothea Merkel*), tad sociālie pabalsti būtu jāsaņem tiem kas ir patstāvīgie Vācijas iedzīvotāji, nevis tie, kas ieradušies uz Vāciju ,lai meklētu darbu un strādātu. Tas tomēr šķiet negodīgi, ka citas valsts pilsonis ierodas šajā valstī un tā viņu uztur. Vācija nedrīkst pārtapt par sociālo pabalstu valsti, kurā finansiāli nestabilie cilvēki var brīvi ierasties un dzīvot no valsts pabalstiem, tā uzskata Merkele.⁵⁴

Vācijā dzīvojošie iebraucēji 2013.gadā pieprasīja bezdarbnieka pabalstus 6,7 miljardu eiro apmērā. Lielākā pabalstu pieprasītāju daļa bija Turcijas, Irākas un Krievijas pilsoņi.

Berlīnē neilgi pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām, šāda tēma kā imigrācija Eiropas Savienībā kļuva par aktuālu jautājumu. Pavisam kopā pagājušajos gados, pabalstos tikuši izmaksāti 33 miljardi eiro, no šīs milzīgās summas 5 miljardi tika piešķirti cilvēkiem, kuri nāk no valstīm, kuras nav EU dalībvalstis, pārsvarā turki, irākieši un krievi. Pavisam Vācijā ik gadu 4,8 miljoni cilvēku lūdz pēc šādiem pabalstiem.⁵⁵

Vācijai jāmaksā pabalsti visiem cilvēkiem, kuri dzīvo Vācijā un ir bez darba, tā uzskata kāda sieviete no Rumānijas. Viņa Eiropas Cilvēktiesību tiesā iesūdzēja Vācija, jo viņai netiek vairāk piešķirts nekāda veida pabalsts.

Ja Vācijā ierodas citas Eiropas Savienības valsts pilsonis, tad viņam vedoties pēc Eiropas Cilvēktiesību likuma ,pienākas pabalsts ,kas viņu nodrošina ar finanšu līdzekļiem ,līdz šī persona atrod darbu. Rumānietei gan šoreiz nav ticis piešķirts pabalsts. Kā noskaidroja „Spiegel”, tad šī sieviete nekad mūžā nekur Vācijā nav strādājusi, arī Rumānijā viņa nav ieguvusi nekādu profesiju vai arī strādājusi legālā darbā. Pašlaik sieviete dzīvo Leipcīgā jau vairākus gadus, kopā ar savu Vācijā

⁵⁴ *Angela Merkel über Hartz IV: "Die EU ist keine Sozialunion.* Pieejams: <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/bundeskanzlerin-angela-merkel-cdu-eu-ist-keine-sozialunion-a-970956.html> [Skatīts 2014, 20.maijā]

⁵⁵ *Sozialbezüge: Nicht-EU-Ausländer beziehen fünf Milliarden Euro Hartz IV.* Pieejams: <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/hartz-iv-fuenf-milliarden-euro-gehen-an-nicht-eu-auslaender-a-970905.html> [Skatīts 2014, 20.maijā]

dzimušo dēlu, savas māsas dzīvoklī. Šajā gadījumā tomēr attiecīgajām instancēm šķita diezgan negodīgi piešķirt pabalstu, jo acīmredzami sievietē ir „sociālo pabalstu tūriste” ,kas nemaz netaisās strādāt un ir gana labi iedzīvojusies uz valsts rēķina.⁵⁶

Pēc „Spiegel” sniegtajiem datiem, Vācija ir pēdējo gadu laikā kļuvusi par otru populārāko galamērķi pasaulē, aiz sevis pirmo reizi atstājot tādas imigrācijas lielvalstis kā Austrālija un Kanāda, līderis joprojām ir ASV. Tagad arī Vācija, kas ilgu laiku daudziem vēl nešķita kā populāra valsts imigrācijai ir ieņēmusi stabilu vietu šajā valstu sarakstā, Vācija ir pārliecinošs līderis starp pārējām Eiropas valstīm. 2012. gadā Vācijā ieradās ~400 000 cilvēku, pārsvarā Berlīnē, Ķelnē un Minhenē, kas bija par 38% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Starp šiem cilvēkiem netiek skaitīti studenti, kas ieradušies studēt, arī viņu skaits mērām tūkstošos. „Šeit bez pārspīlējumiem var teikt, ka tas ir bums” („*Man kann hier ohne Übertreibung von einem Boom sprechen*”) – tā izteicās Tomass Lebig (Thomas Lebig) no Industriālo valstu organizācijas OECD. (Skatīt 6.pielikumā)

Par iemeslu šādiem imigrācijas apjomiem Tomass Lebig uzskata pirmkārt jau stabilo ekonomisko situāciju valstī, kamēr pārējās Eiropas valstis krīzes laikā smagi cieta, Vācija to pārdzīvoja bez nekādiem īpašiem budžeta samazinājumiem. Bet arī vispārīgi imigrācija uz Eiropu pieņemas spēkā un katrs trešais laimes meklētājs ierodas tieši Vācijā. Kā uzskata Tomass Lebig, tad šāds palielinātais imigrantu pieplūdums, neapšaubāmi skaidrojams arī ar Eiropas Savienības paplašināšanos. Jauno dalībvalstu

⁵⁶ *Gutachter-Meinung: Deutschland kann EU-Ausländern Hartz IV verweigern*,
Pieejams: <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/hartz-iv-deutschland-kann-eu-auslaendern-laut-gutachten-zahlung-verweigern-a-970458.html> [Skatīts 2014,
21.maijā]

pilsoniem ir iespēja brīvi pārvākties uz dzīvi citā dalībvalstī ,lai tur strādātu un dzīvotu.⁵⁷

Mums ir jāpriecājas ,ka uz mūsu valsti, tā raujas cilvēki no visas pasaules. Tā uzskata „Die Welt” žurnālists Rainers Haubrihs (*Rainer Haubrich*). Debates par imigrāciju Vācijā tiek uztvertas pārāk emocionāli, imigrācija nenozīmē pieņemt visus pasaules nožēlojamus un izmisušos cilvēkus, mums ir jāvirza imigrācija savās interesēs, jo cilvēkos ir spēks.

Debates par imigrāciju ir jāuzņem ar vēsu prātu, pārsvarā cilvēki par to uztraucas un laikraksti ziņo par to kā par kaut ko briesmīgu, protams, ne vienmēr nepamatoti.

Ir jāsaprot, ka Vācijas iedzīvotājiem pirmais kas no svešiniekiem liekas uzkrītošs ir svešā kultūra, ar to saistītās problēmas, jaunas nepazīstamas sejas, citādas paražas, citādāka attieksme pret sievietēm un citas valodas.

Parasti tie ir sociāli vāji iebraucēji no Rumānijas un Bulgārijas kuri izraisīja debates negatīvos toņos, kamēr viņi neatrod darbu, daudzi jauni vīrieši ķeras pie nelegāliem paņēmieniem ,kā iegūt naudu. Protams, šīs problēmas politiķiem ir jārisina un par tām jādiskutē, bet nevajag uzreiz vienu rumāni pielīdzināt pārējiem.

Tik pat daudz cik politiķi sūdzas par kriminalitāti, kuru sev līdzī velk iebraucēji, vajadzētu arī pieminēt ,ka Vācija ir industriāla zeme , šeit jaunas darba rokas būs vajadzīgas ar vien vairāk, kā arī demogrāfiskā situācija Vācijā nav tā labākā, dzimst mazāk un vairāk mirst.

Vācijai kā industriālai zemei, kurai aiz vien vairāk ir nepieciešami jauni un zinoši prāti ir jāsaprot, ka nenotiks tā, ka visi jaunie un izglītotie pasaules cilvēki stāvēs rindās ,lai dotos tieši uz Vāciju.

⁵⁷ *OECD-Ranking: Deutschland ist zweitbeliebtestes Einwanderungsland*. Pieejams: <http://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/oecd-deutschland-rueckt-auf-platz-zweider-zuwanderungsstaaten-a-970465.html>[Skatīts 2014, 21.maijā]

Vācijai ir jāmāk izmantot imigranti, jādod tiem iespēja iegūt labu izglītību, jārada šie gudrie prāti uz vietas. Tādā veidā valsts ekonomika tikai iegūs, zaudētāji būs tikai tās valstis, kuras šos cilvēkus palaida.

Pozitīvi ir tas, ka pēdējos gados, saistībā ar EU paplašināšanos, vairums iebraucēju ierodas no Austrumeiropas, vairumam šo cilvēku ir kaut kādas pamatzināšanas vācu valodā un arī kultūras nav tik ļoti atšķirīgas, gan vizuālajā ziņā gan arī tajā, ka tie ir kristieši. Protams, joprojām, lielākā daļa iebraucēju ierodas tieši no tuvajiem austrumiem un Turcijas.

Svarīgi ir saprast arī to, ka naudas apjoms, kuru imigranti samaksā nodokļos ir daudz lielāks par to, kuru viņi saņem sociālajos pabalstos. Un arī tas, ka jaunākie imigranti, kas ieradušies pēdējos gados ir jau kas pavisam citādāks kādi bija imigranti, kuri ieradās Vācijā pēc kara. Vairums no šiem cilvēkiem ir ar izglītību un ar valodas zināšanām, tāpēc ir jāpiemin, ka arī imigrantu kvalitāte ir augusi.

Lai šos jaunus imigrantus noturētu Vācijā, mums ir jāizstrādā daudz draudzīgāka iebraucēju kultūra, kāda tā ir Kanādā, kur cilvēks ātri iejūtas un nejūtas kā sabiedrībai nevajadzīgs un visi gaida uz to brīdi kad viņš dosies uz turieni no kurienes ir ieradies. Bet, protams, arī iebraucējiem ir jāizrāda respekts pret Vāciju, tās kultūru, valodu un vācu dzīvesveidu.⁵⁸

Arī laikrakstam „Bild” atšķirībā no „Spiegel” ir daudz pozitīvāka nostāja pret imigrantiem Vācijā. Vienā no jaunākajiem rakstiem par imigrāciju izsakās Vācijas prezidents Joahims Gauks (*Joachim Gauck*).

Prezidents Gauks vēlas uzrunāt visu vācu tautu, lai tā izmanto imigrāciju kā labumu un ja ir problēmas, tad tās ir jāatrisina. Problēmas nedrīkst tikt noklusētas, tās ir kopīgi jārisina, - tā uzskata prezidents Gauks.

⁵⁸ *Über diese Zuwanderung sollten wir uns freuen.* Pieejams:

<http://www.welt.de/debatte/kommentare/article128237294/Ueber-diese-Zuwanderung-sollten-wir-uns-freuen.html>[Skatīts 2014, 21.maijā]

Pēc statistikas sniegtajiem datiem, 2013.gadā Vācijā ieradās 1 226 000 imigrantu, kas ir apmēram par 800 000 vairāk nekā 2012.gadā.⁵⁹ Tik liels imigrantu pieplūdums Vācijā nav bijis kopš 1993.gada. Lielākā daļa iebraucēju, gandrīz 800 000 ir ieradušies no Eiropas Savienības valstīm, Vācija tagad ir oficiāli otrš populārākais iebraucēju galamērķis aiz ASV.

Prezidents Gauks uzsver, ka katrs piektais vācietis jau tagad ir ar migrācijas pagātni, tagad kad mēs esam kļuvuši tik multikulturāli, būtu nepareizi nebūt atvērtiem imigrācijai, jo daudzi no cilvēkiem, kuri tagad brauc dzīvot uz Vāciju, bieži jau brauc pie savām ģimenēm un draugiem un vairums no viņiem jau ir Vācijas pilsoņi, tātad neatņemama mūsu valsts sastāvdaļa. Būtu garlaicīgi ja Vācija būtu homogēna un tajā dzīvotu tikai vācieši, mums ir vajadzīga interesantāka un krāsaināka ikdiena. Nevajadzētu baidīties no dažādības, bet gan uztvert to kā orientieri labākas nākotnes virzienā. Ir vajadzīga ikdiena, kurā tiek respektēts savējais un jaunajam tiek dota telpa attīstīties. Tas kurš neciena savu kultūru, to arī pārēji cilvēki visticamāk nerespektēs.

Arī par dubulpilsonību prezidents izsakās pozitīvi, tā ir daļa mūsdienu attīstītās pasaules realitātes un mēs to piedzīvojam. Viņš vēlas arī, lai debātes par imigrāciju nebūtu tik asas, lai visi imigrantiem netiktu automātiski pielīdzināti noziedzniekiem un pabalstu saņēmējiem. Prezidenta Gauka vārdiem var piekrist, jo imigrācija Vācijā ir nesusi kopumā vairāk finansiālu ieguvumu nevis zaudējumus.

Bet nobeigumā arī prezidents uzsvēra, ka nedrīkstētu nekādā veidā likumi būt mīkstāki pret tiem, kuri tos nezin vai arī izdarīt pārkāpumus, kuri viņu kultūrā ir

⁵⁹ *RUND 1,226 MILLIONEN MENSCHEN SIND 2013 NACH DEUTSCHLAND GEZOGEN*. Pieejams: <http://www.ad-hoc-news.de/hoechste-zuwanderung-nach-deutschland-seit-20-jahren--/de/News/37086109>[Skatīts 2014, 21.maijā]

pieņemamai. Dzīvojot Vācijā ir jārespektē šī valsts un nedrīkst izrādīt nekādu žēlastību pret tiem, kuri pārkāpj mūsu vērtības un pamatlikumus.⁶⁰

Ļoti nepatīkama situācija Vācijā pēc „Bild” sniegtās informācijas ir radusies Vācijā ar bērnu pabalstiem, ģimenēm no Rumānijas un Bulgārijas. Sociālo pabalstu sniedzēji iespējams vairs neizmaksās bērnu pabalstu ģimenēm no iepriekšminētajām valstīm, šajos pabalstos ietilpst ne tikai nauda bērna uzturēšanai, bet arī skološanas izmaksas, kā rezultātā bērni no trūcīgām imigrantu ģimenēm var palikt bez kvalitatīvas izglītības. Šī pavisam nepatīkamā situācija radusies, jo dažas ģimenes pieprasījušas bērnu pabalstus savām atvasēm, kuras Vācijā atradušās tikai īsu laika periodu, lai vecāki tiktu pie šī pabalsta, tādejādi apkrāpjot valsti.

Šādas izmaiņas pabalstu sistēma pieprasījusi Vācijas ģimeņu ministrija (*Das Bundesfamilienministerium*). Jo vairākkārt ir pierādījies, ka dažas ģimenes tiešām veic šādu krāpšanos, kā rezultātā nauda tiek tērēta savām nevis bērna vajadzībām. Neapskaužamā situācijā ir lielākā daļa no tiem 32 579 bērniem, kuriem tiešām šī nauda ir nepieciešama, lai varētu mācīties un būt paēdušiem. Kā norādīts statistikā, kas sniegta „Bild” laikrakstā, tikai 11,6% rumāņu un 4,6% bulgāru bērnu, tiešām neatrodas Vācijā, tas nozīmē, ka vairāk kā ~20 000 nāksies ciest no šiem grozījumiem.⁶¹

Šie grozījumi ir izraisījuši neizpratni Vācijas sabiedrībā, kādēļ tikai tie, kas krāpjas netiek sodīti un uz kādu attieksmi var cerēt Vācijas valdība no imigrantiem, ja tiek piemērotas šādas sankcijas, kas skar tūkstošiem nevainīgu bērnu.

⁶⁰ *Gauck: Chancen der Einwanderung nutzen*. Pieejams:

<http://www.bild.de/politik/inland/gauck-joachim/chancen-der-einwanderung-nutzen-36087588.bild.html>[Skatīts 2014, 21.maijā]

⁶¹ *Weniger Kindergeld für Bulgaren und Rumänen*. Pieejams:

<http://www.bild.de/politik/inland/europaeische-union/weniger-kindergeld-fuer-polen-und-rumaenen-34027940.bild.html>[Skatīts 2014, 21.maijā]

Laikrakstā tiek arī uzsvērts, atņemot bērniem kvalitatīvas izglītības iespējas tiks vēl vairāk palielināta kriminalitāte un bezdarbs, kas saistīts ar imigrantiem no Rumānijas un Bulgārijas. Jau tagad vairākas pilsētas nespēj tikt galā ar imigrantiem no iepriekš minētajām valstīm. Pilsētās, kurās viņi dzīvo ir attīstījusies nelegālā prostitūcija un arī vairākās darbavietās tiek strādāt bez darba atļaujām, tātad nelegāli.

Kā piemērus var minēt Dīsburgu, kur 2010.gadā iebraucēju skaits no Rumānijas un Bulgārijas palielinājās par 142%. Berlīnē šajā pašā laikā rumāņu un bulgāru kopējais skaits palielinājās par 80% un Ofenbahā pie Mainas par 71%.

Rumāņu iebraucēji bieži ,kā dzīvesvietu norāda viltus adresi, vai arī ļoti liels cilvēku skaits reģistrējās vienā adresē, lai norādītu ,ka viņiem Vācijā it kā ir reģistrēta dzīvesvieta, ar reģistrētu dzīvesvietu ir iespējams pieprasīt pabalstu un atvērt bankas kontu.⁶²

Kā jau iepriekš tekstā minēts, laikraksts „Die Welt” šķiet ļoti demokrātisks un atvērts imigrācijai, kā arī lasot viņu publicētos rakstus var bieži pamanīt ,ka autors ir ar vārdu un uzvārdu ,kas noteikt ir cilvēkam ar migrācijas pagātņi, šādi žurnālisti Vācijā ir retums.

Patīkami šķiet tas, ka laikraksts „Die Welt” ir vienīgais lielais vācu laikraksts ,kurš reklamē un atspoguļo integrācijas un nodarbinātības projektu „Xenos”, politiskā patvēruma meklētājiem Vācijā. Tas ir projekts, kas bēgļiem no visas pasaules piedāvā lielisku iespēju daudz ātrāk integrēties Vācijā.

Lai Vācijā bēglis iegūtu uzturēšanās atļauju viņam ir jāgaida seši mēneši, šo sešu mēnešu laikā cilvēks nedrīkst strādāt un arī mācīties. Šis projekts piedāvā cilvēkiem nesēdēt dīkstāvē, ar šī projekta palīdzību cilvēkam tiek dota iespēja šajos deviņos mēnešos mācīties valodu, ja viņam ir kāda profesija, tad viņš to var pārkvalificēt, bet

⁶² *Weniger Kindergeld für Bulgaren und Rumänen*. Pieejams:

<http://www.bild.de/politik/inland/europaeische-union/weniger-kindergeld-fuer-polen-und-rumaenen-34027940.bild.html>[Skatīts 2014, 22.maijā]

ja nav tad cilvēkam tiek piedāvāti kursi, kuros īsā laikā ir iespējams apgūt kādu jaunu amatu.

Kā izsakās Hamburgas darba aģentūras priekšnieks Senke Foks (*Sönke Fock*): „Kad bēglis ierodas Vācijā, viņš diemžēl ir nolemts deviņu mēnešu bezdarbībai un nekā nedarīšana noteikti nav šo cilvēku vēlme, viņi grib tapt atpazīti un labākais veids, kā to izdarīt ir strādāšana un mācīšanās” (*Kommen Flüchtlinge nach Deutschland, sind sie zunächst einmal neun Monate zum Nichtstun verdammt, Untätigkeit entspricht nicht der Vorstellung der Flüchtlinge, sie wollen anerkannt werden und sich integrieren. Und das geht am besten über Arbeit und Ausbildung.*)

Jāatzīst, ka deviņu mēnešu gaidīšanas laiks ir visnotaļ ļoti ilgs laika periods, to arī ir sapratušas attiecīgās iestādes un šobrīd ir pieņemts ,ka gaidīšanas laiks tiks saīsināts no deviņiem uz sešiem mēnešiem, šādu grozījumu panāca Vācijas Sociāldemokrātiskā partija (*Sozialdemokratische Partei Deutschlands*), diemžēl joprojām tie ir deviņi mēneši un kad tiks pāriets uz jauno, īsāko veidu, vēl īsti nav zināms. Tādēļ šāds projekts ir ideāls bēgļiem ,kuri ieradušies Vācijā. Gaidīšanas laikā viņi var mācīties un apgūt vācu valodu, kā arī darba aģentūra viņiem var palīdzēt meklēt darbu, lai šie cilvēki iegūstot uzturēšanās atļauju uzreiz var sākt strādāt.

Tomēr šis ,kā varētu sākumā šķist nav humanitārs projekts,- tā Senke Foks, jo tieši Hamburgā ir nepieciešamas darba rokas, pavisam trūkst ~37 000 cilvēku. Īpaša nepieciešamība pēc jauniem darbiniekiem ir viesnīcās, viesu namos, medicīnā ir nepieciešamas medmāsas un ļoti pieprasīti ir cilvēki kuri vēlētos strādāt citu cilvēku apkopšanā, jo kā jau zināms vācieši strauji noveco.⁶³

Jāatzīst ,ka vācu mediju nostāja pret imigrāciju ir visai negatīva, viens no lielākajiem Vācijas laikrakstiem „Spiegel” lielākajā daļā savu publikāciju nostāda imigrantus noziedznieku un sociālo pabalstu pieprasītāju lomās. Arī vācu televīzija galvenokārt atspoguļo problēmas ,kas saistītas ar imigrāciju – bezdarbs, kriminalitāte un tiek

⁶³ *Wie aus Flüchtlingen Fachkräfte werden können.* Pieejams:

<http://www.welt.de/regionales/hamburg/article127999406/Wie-aus-Fluechtlingen-Fachkraefte-werden-koennen.html>[Skatīts 2014, 22.maijā]

stāstīts par problēmu rajoniem vai geto. Laikraksti ,kas mēģina atainot iespējamās imigrācijas problēmu risinājumus ir „Die Welt” un „Bild”. Šie laikraksti nav pārpildīti ar virsrakstiem ,kas visus imigrantus „met vienā maisā”, šie laikraksti atbalsta un ziņo par pasākumiem vai projektiem ,kas saistīti ar iespējamo situācijas uzlabošanu. Šajos laikrakstos ir manāmi arī žurnālisti ar migrācijas vēsturi, kas manāmi pozitīvi iespaido šo laikrakstu nostājas.

Nobeigums

Pētnieciskā darba mērķis (izmantojot pieejamo literatūru un analizējot medijos pieejamo informāciju, izpētīt, cik lielas problēmas pēdējos gados Vācijai un tās ekonomikai ir vai nav radījusi imigrācija un kā tas tiek atspoguļots Vācijas medijos) sasniegts, apkopojot uz izpētīt pieejamās statistikas datus par imigrantiem un to pozīcijām darba tirgū, izglītībā, kā notiek iebraucēju integrācija un kādas ir problēmas sadzīvot vairākām atšķirīgām kultūrām vienā valstī un kā tas tiek atspoguļots masu medijos.

Analizējot imigrācijas radītās problēmas un to atspoguļojumu medijos Vācijā, tika apskatīta teorētiskā literatūra, kā arī veikta interneta vietnēs pieejamās informācijas analīze. Aplūkojot visu iepriekš minēto informāciju, nākas secināt, ka tieši turku un arābu izcelsmes imigranti Vācijā rada vislielākās problēmas savas zemās kvalifikācijas dēļ un arī izglītībā, nepietiekamo valodas prasmju dēļ, kas noved pie liela bezdarba, kā rezultātā tiek pieprasīti milzīgi sociālie pabalsti, kas valstij rada milzīgus zaudējumus. Arī integrācija nenotiek visai veiksmīgi, jo divas atšķirīgas reliģijas nespēj pilnībā sadzīvot, kā arī masu medijos pārsvarā tiek publicēti raksti par to, cik grūti ir sadzīvot ar musulmaņiem un par to, ka tieši viņi ir tiekas Vācijā rada rajonus, kurus dēvē par krimināliem geto. Jau vēsturiski imigranti ir devušies uz Vāciju, lai strādātu rūpnīcās un atjaunotu pēc kara izpostīto Vāciju. Nenoliedzami, ka ekonomiskie apstākļi spēlējuši vislielāko lomu imigrantu pieplūdumā Vācijā, jo atalgojums bija krietni lielāks nekā valstīs no kurām viņi ieradās.

Darba procesā būtiskākie sarežģījumi radās informācijas iegūšanas procesā, situāciju bija iespējams analizēt un interpretēt, izmantojot atspoguļojumu interneta vidē, taču maz bija atrodami konkrēta literatūra un fakti par imigrāciju kā problēmu Vācijā.

KOPSAVILKUMS (TĒZES)

1. Ar imigrāciju saprot cilvēku ieceļošanu no vienas valsts citā valstī ar mērķi apmesties tajā uz dzīvi. Atšķirībā no tūrista, ceļotāja vai dienesta komandējuma, imigrants ir persona, kas vēlas valstī, kurā tas ir ieradies, apmesties uz pastāvīgu dzīvi.
2. Vācija ir viena no imigrācijas lielvalstīm, kur imigrantu skaits sastāda miljonus un tas turpina augt.
3. Imigrantu ieceļošana Vācijā saistīta ar dažādiem faktoriem, kā, piemēram, valsts sociālo, ekonomisko un vēsturisko stāvokli.
4. Interneta vidē un pieejamajā literatūrā sniegtā informācija uzskatāmi atspoguļo problēmas, kuras izraisījusi imigrācija.
5. Lielākās imigrācijas problēmas Vācijā rada islāma pārstāvji, kas ir turki, kurdi, afgāņi, marokieši, tunisieši u.c.
6. Lielākā daļa Vācijas mediji imigrāciju un imigrantus atspoguļo negatīvi, kā rezultātā tiek bremsēta dažādo kultūru saprašanās.
7. Virsraksti Vācijas laikrakstos, kas apgalvo, ka imigrantu integrācija ir neveiksmīga, ir aplami. Imigrantu bērni, kas Vācijā dzimuši jau ceturtajā paaudzē ir lieliski integrējušies.
8. Neviena cita imigrācija nav tik cieši savienojama ar kriminalitāti un bezdarbu, kāda tā ir musulmaņu kopienā.
9. Musulmaņu integrācija Vācijā ir vissarežģītākā dēļ atšķirīgās ticības, kultūras un izskata.
10. Vācija ir industriāla lielvalsts, kas bez imigrantiem nav iedomājama un kur darbaspēks turpinās ieplūst arī nākotnē.

IZMANTOTO AVOTU U UN LITERATŪRAS SARAKSTS

1. *Auslandische Bevölkerung*. Pieejams:
<https://www.destatis.de/DE/Publikationen/Thematisch/Bevoelkerung/MigrationIntegration/AuslaendBevoelkerung.html> [Skatīts 2014, 12.aprīlī]
2. *Auslandische Bevölkerung*. Pieejams:
<https://www.destatis.de/DE/Publikationen/Thematisch/Bevoelkerung/MigrationIntegration/AuslaendBevoelkerung.html> [Skatīts 2014, 12.aprīlī]
3. *Auslandische Bevölkerung*. Pieejams:
<https://www.destatis.de/DE/Publikationen/Thematisch/Bevoelkerung/MigrationIntegration/AuslaendBevoelkerung.html> [Skatīts 2014, 26.aprīlī]
4. Bērziņš, Valdis. Vācijā brūk multikulturālisms. *Latvijas Avīze*. 2010, 20. okt.
5. Būris, Raivis. Vācijā sasāpējusi integrācijas problēma. *Latvijas Avīze*, 2004, 8. dec.
6. CaseyNewell *Illegal Immigration in Italy* Pieejams: <http://www-pub.naz.edu:9000/~cmnewell/policyalternatives.htm> [Skatīts 2014, 15.maijā]
7. Definition von Migration und von der Zielgruppe "Migranten". Bundeszentrale für politische Bildung. Pieejams:
<http://www.bpb.de/gesellschaft/migration/kurz dossiers/57302/definition> (aplūkots 11.05.2014.).
8. *Deutschland ohne Auslander*. Pieejams:
www.zeit.de/gesellschaft/zeitgeschehen/2012-05/deutschland-auslaender-buch [Skatīts 2014, 15.maijā]
9. Dribins, Leo. Vācija uz spēļu galda. *Diena*, 2010, 23. okt.
10. *Dzīvēstības tendences Latvijā*. Pieejams: <http://www.csb.gov.lv/notikumi/pardzimestibas-tendencem-latvija-pedejos-gados-26231.html> [Skatīts 2014, 19.aprīlī]
11. *Flight and Asylum*. Pieejams: <http://focus-migration.hwwi.de/Germany.1509.0.html?&L=1> [Skatīts 2014, 26.aprīlī]
12. Francija un Vācija kopīgi izraidīs nelegālos imigrantus. *Neatkarīgā Rīta Avīze*, 2002, 14. dec.

13. *Germanyfacesimmigrationissues*. Pieejams: http://abclocal.go.com/kgostory?section=news/assignment_7&id=5858726 [Skatīts 2014, 26.aprīlī]
14. *Germany*. Pieejams: <http://www.cafebabel.co.uk/article/35071/citizenship-test-eu-germany-france-uk-italy-spain.html> [Skatīts 2014, 19.aprīlī]
15. *Gesamtbevölkerungswachstlangsamer*. Pieejams:<http://www.welt.de/print-welt/article624325/Immer-mehr-Auslaender-verlassen-Deutschland.html> [Skatīts 2014, 26.aprīlī]
16. Glossar. Bundesamt für Migrations und Flüchtlinge. Pieejams: http://www.bamf.de/DE/Service/Left/Glossary/_function/glossar.html?nn=1363008&lv2=1364186&lv3=3198544 (aplūkots 11.05.2014.).
17. Gurr, Ted Robert, Harff, Barbara. *Ethnic conflict in world politics*. Boulder [u.a.] ; Westview Press, 1994.
18. Held oder Hetzer. *Bild*, 2010. 3. Sept. Pieejams: <http://www.bild.de/politik/2010/thilo-sarrazin/das-sagen-seine-kritiker-und-befuerworte-13847758.bild.html> (aplūkots 2014, 15. maijs).
19. *How to become a german*. Pieejams: <http://www.justlanded.com/english/Germany/Germany-Guide/Visas-Permits/Citizenship> [Skatīts 2014, 18.aprīlī]
20. *Kādēļ Vācija?* Pieejams: <http://www.goethe.de/ins/lv/rig/kul/mag/mui/lv7484144.htm> [Skatīts 2014, 18.aprīlī]
21. *Kleine Migrationsgeschichte Deutschlands*. Pieejams: <http://baustein.dgb-bwt.de/PDF/C8-Migrationsgeschichte.pdf> [Skatīts 2014, 10.aprīlī]
22. *Kleines Lexikon der Politik*. Hrsg. von Dieter Nohlen. Zweite Aufl. München: Verlag C.H. Beck, 2002.
23. *Knüppel, Krampen und Konflikte Ein ehemaliger Rütli-Schüler erinnert sich an seine Kindheit in Neukölln*. *Berliner Zeitung*, 8. April 2006.
24. *Latviešu bēgļu gaitas Vācijā (1944 – 1949)*. Pieejams: <http://www.itl.rtu.lv/LVA/index3.php?id=601> [Skatīts 2014, 12.aprīlī]
25. *Latviešu kopiena Vācijā*. Pieejams: <http://www.mfa.gov.lv/lv/Arpolitika/divpusejas-attiecibas/Vacija/#kopiena> (aplūkots 11.05.2014.).
26. Meier-Braun, Karl-Heinz. *Migranten in Deutschland: Gefangen im Medienghetto?* Pieejams:

- <http://www.mediendaten.de/fileadmin/Migration/Texte/Medienghetto.pdf> [Skatīts 2014, 17.maijā]
27. Merkel: Multikulti-Gesellschaftist „absolutgescheitert“. *Focus*, 2010, 16. Okt.
 28. Merkele: Centieni izveidot Vācijā multikulturālu sabiedrību ir cietuši neveiksmi. *Diena*, 2010, 18. okt.
 29. *Migrationin der DDR*. Pieejams: http://www.migration-online.de/beitrag_aWQ9MzQ3MQ_.html [Skatīts 2014, 12.aprīlī]
 30. *Migrationnach Deutschland seit. 1945*. Pieejams: <http://www.wildcat-www.de/zirkular/59/z59migra.htm> [Skatīts 2014, 10.aprīlī]
 31. *MigrationundIntegration: Aufenthaltsrecht, Migrations- undIntegrationspolitikin Deutschland*. BundesministeriumdesInnernReferatÖffentlichkeitsarbeit. Berlin: 2008.
 32. *Multikulturell? Wir?* Pieejams: <http://www.economist.com/node/17469563> [Skatīts 2014,10.maijā]
 33. Plamše, Kristīne. ES kaļ imigrantu apturēšanas plānus. *Diena*, 2002, 1. jūn.
 34. Sarazin, Thilo. *Deutschland schaft sich ab.Wie wirunserLandaufsSpielsetzen*München:Deutsche Verlags-Anstalt, 2010.
 35. *Svešvārdu vārdnīca*. Rīga: Liesma, 1978.
 36. *Vācija un Latvijas iedzīvotāju emigrācija*. Pieejams : <http://www.goethe.de/ins/lv/rig/kul/mag/mui/lv7484144.htm> [Skatīts 2014, 12.aprīlī]
 37. *Was isthartz 4?* Pieejams: <http://www.sozialhilfe24.de/hartz-iv-4-alg-ii-2/was-ist-hartz-iv-4.html> [Skatīts 2014,10.maijā]
 38. Zelče, Vita. Migrācija: vēsture un šodiena. Grām.: Zepa, Brigita, Kļave, Evija (red.). *Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2010/2011: Nacionālā identitāte, mobilitāte, rīcībspēja*. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2011, 49.–63. lpp.
 39. Zepa, Brigita, Kļave, Evija (red.). *Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2010/2011: Nacionālā identitāte, mobilitāte, rīcībspēja*. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2011.
 40. *Zwei Weltenin Neukölln. Die Zeit*, Nr. 6/2008.

SUMMARY

The paper „Immigration issues in Germany and its image in the media” is about the immigration flow to Germany, because of its social, economical and historical aspects. The paper’s central question – is the immigration a major issue in Germany today and how does the media reflect this problem ? The paper consists of three chapters, the first chapter gives the explanation what is migration and explains the history and development of migration in Germany, the history of emigration from Latvia to Germany and how it is nowadays and why is Germany an immigration target. The second chapter answers the main paper’s question – immigration issues in Germany. The third last chapter reveals how does the media reflect on this issue and is there a solution ?

The study reflects how immigration has developed into a problem in Germany, how two different religions live together, and why the integration isn’t working so good as planned, does the media help the integration or is it just a place where immigrants are accused because of the different religion and culture. An important point of this work is to show the different immigrant groups and that they all are not the same.

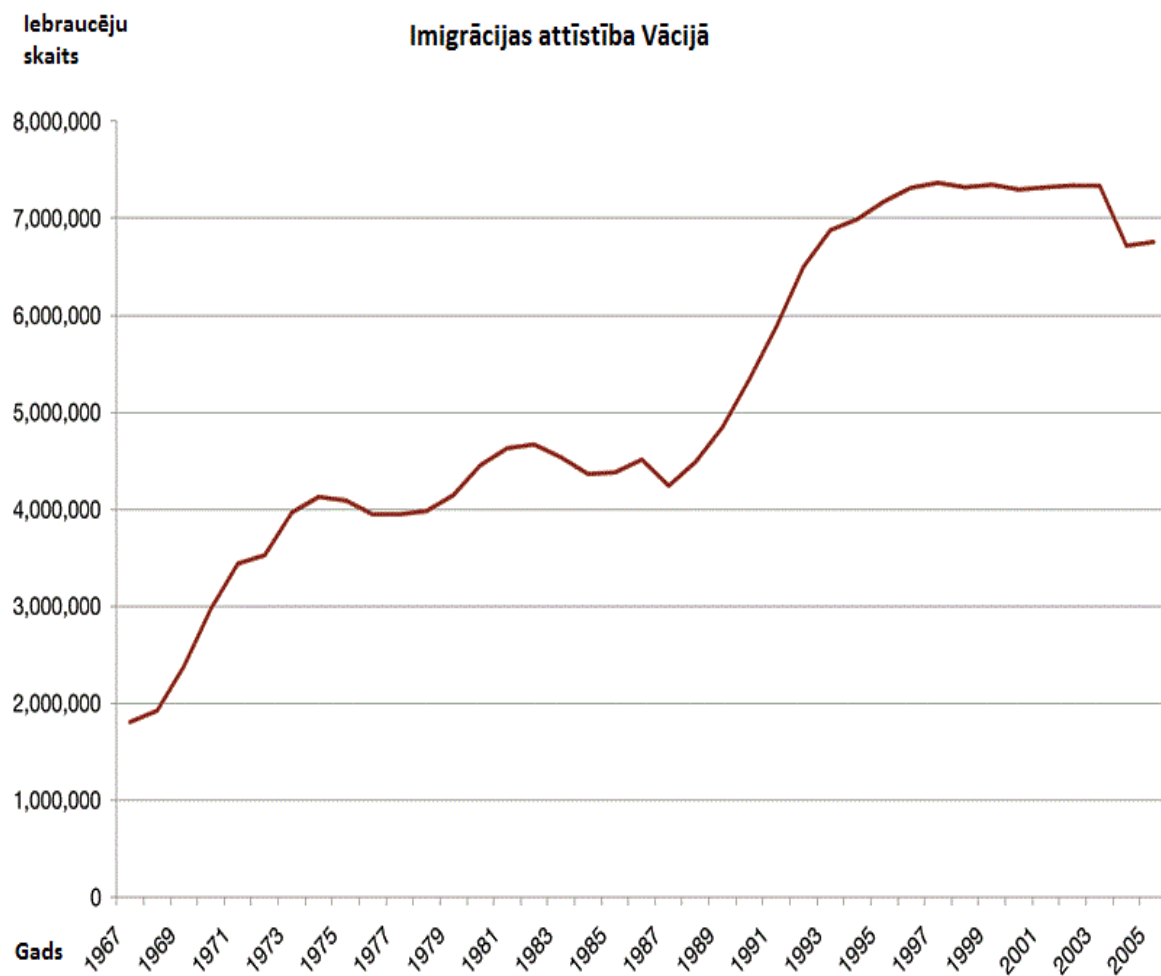
ZUSAMMENFASSUNG

Die Arbeit "Migrationsprobleme in Deutschland und die Widerspiegelung in den Medien" geht um die Einwanderung nach Deutschland, wegen sozialen, wirtschaftlichen und historischen Gründen. Die zentrale Frage der Arbeit - ist die Einwanderung ein großes Problem in Deutschland heute und wie wird es in den Medien dargestellt? Das Papier besteht aus drei Kapiteln, das erste Kapitel gibt die Erklärung, was Migration ist und erklärt die Geschichte und Entwicklung der Migration in Deutschland, die Geschichte der Auswanderung aus Lettland nach Deutschland und wie es heute ist und warum ist Deutschland ein Einwanderungsziel. Das zweite Kapitel beantwortet die wichtigste Frage - die Migrationsprobleme in Deutschland. Das dritte Kapitel zeigt, wie die Medien ein Problem reflektieren und gibt es eine Lösung?

Die Studie zeigt, wie die Einwanderung zu einem Problem in Deutschland entwickelte, wie zwei verschiedene Religionen zusammenleben, und warum die Integration nicht so gut wie geplant funktioniert, helfen die Medien der Integration oder ist es nur ein Ort, wo Einwanderer beschuldigt werden wegen der unterschiedlichen Religion und Kultur. Ein wichtiger Punkt dieser Arbeit ist es, die verschiedenen Migrantengruppen zu unterscheiden und auch zu zeigen, dass sie alle nicht das gleiche sind.

PIELIKUMI

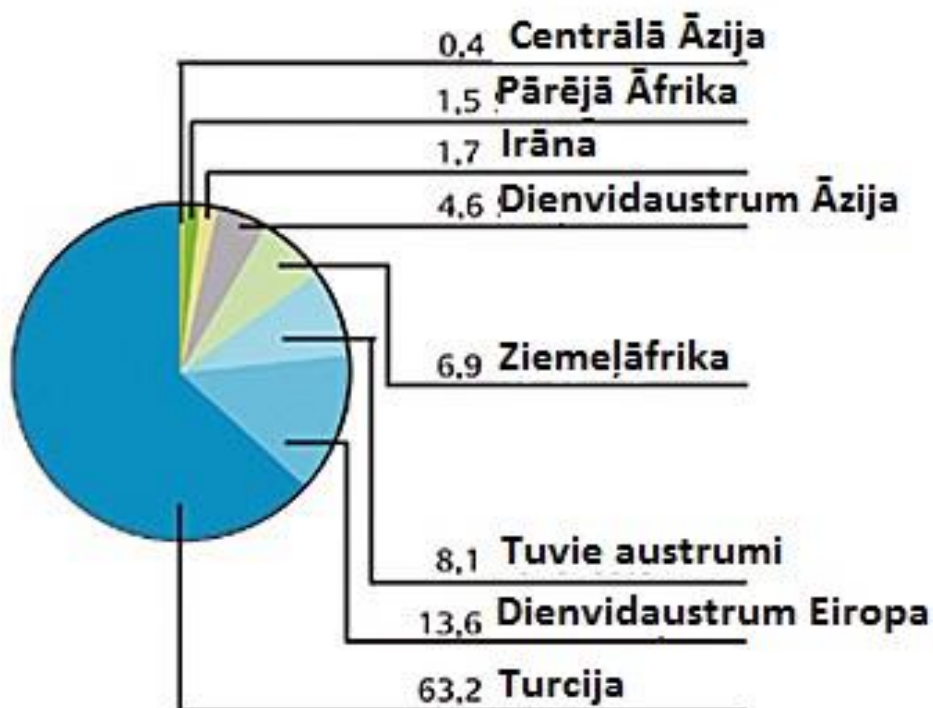
1.pielikums. Vācijas imigrācijas attīstība

Avots: <http://focus-migration.hwwi.de/Germany.1509.0.html?&L=1>

2.pielikums. Vācijā dzīvojošie musulmaņi

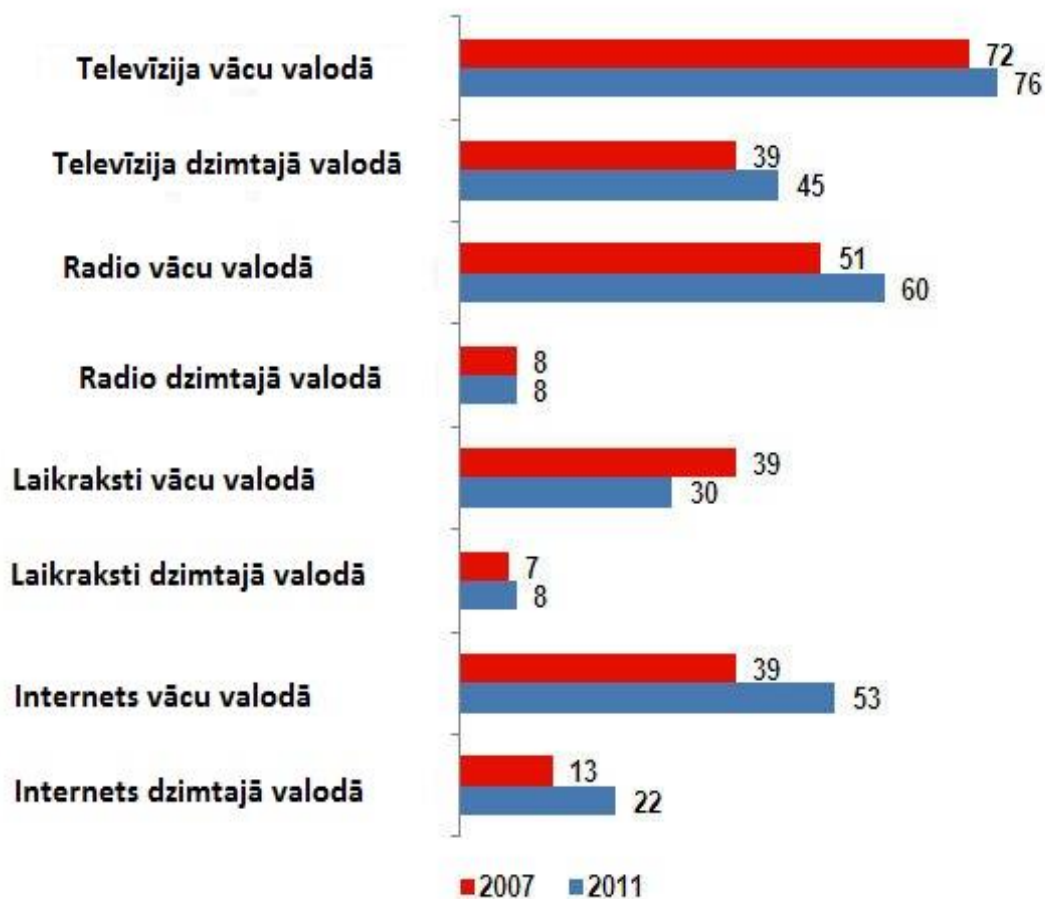
Musulmaņi pēc izcelšanās zemes (Procentos)

Avots: http://www.deutsche-islam-konferenz.de/SharedDocs/Bilder/DIK/DE/Bilderpool/mld-abbildung10.jpg;jsessionid=EC4E1339F70D6E92FB34AC73D8712052.1_cid359?__blob=poster&v=1

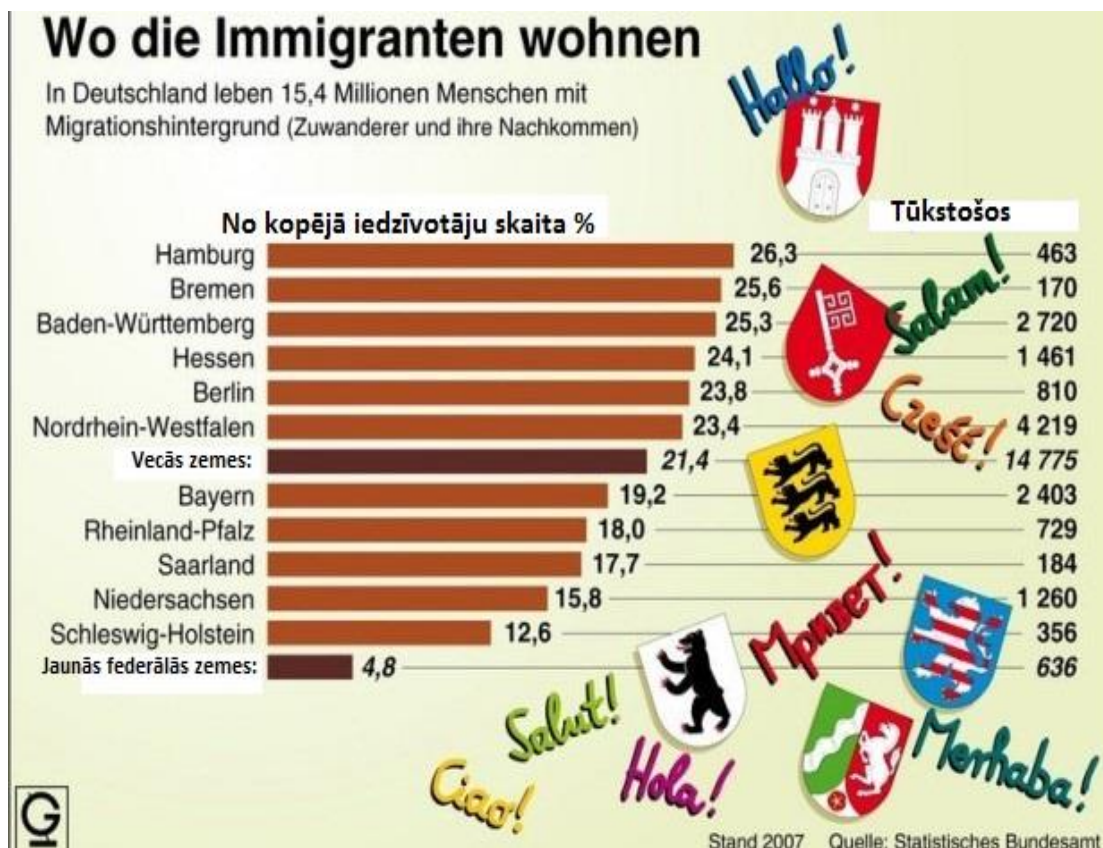
3.pielikums. Imigrantu mediju lietojums

Procentos:

Avots: <http://www.mediendaten.de/index.php?id=medien-migration-mediennutzung>

4.pielikums. Kur dzīvo Vācijas Imigranti?

Avots: <http://www.welt.de/politik/deutschland/article5984029/Bevoelkerung-mit-Migrationshintergrund-waechst.html>

5.pielikums. Multikulturālā Vācijas futbola izlase

Mesuts Ezils, izcelsmes valsts - Turcija.

Žeroms Boatengs, icelsmes valsts – Gana.

Samijs Khedira, izcelsmes valsts – Tunisija.

Lukass Podoļskis, izcelsmes valsts – Polija.

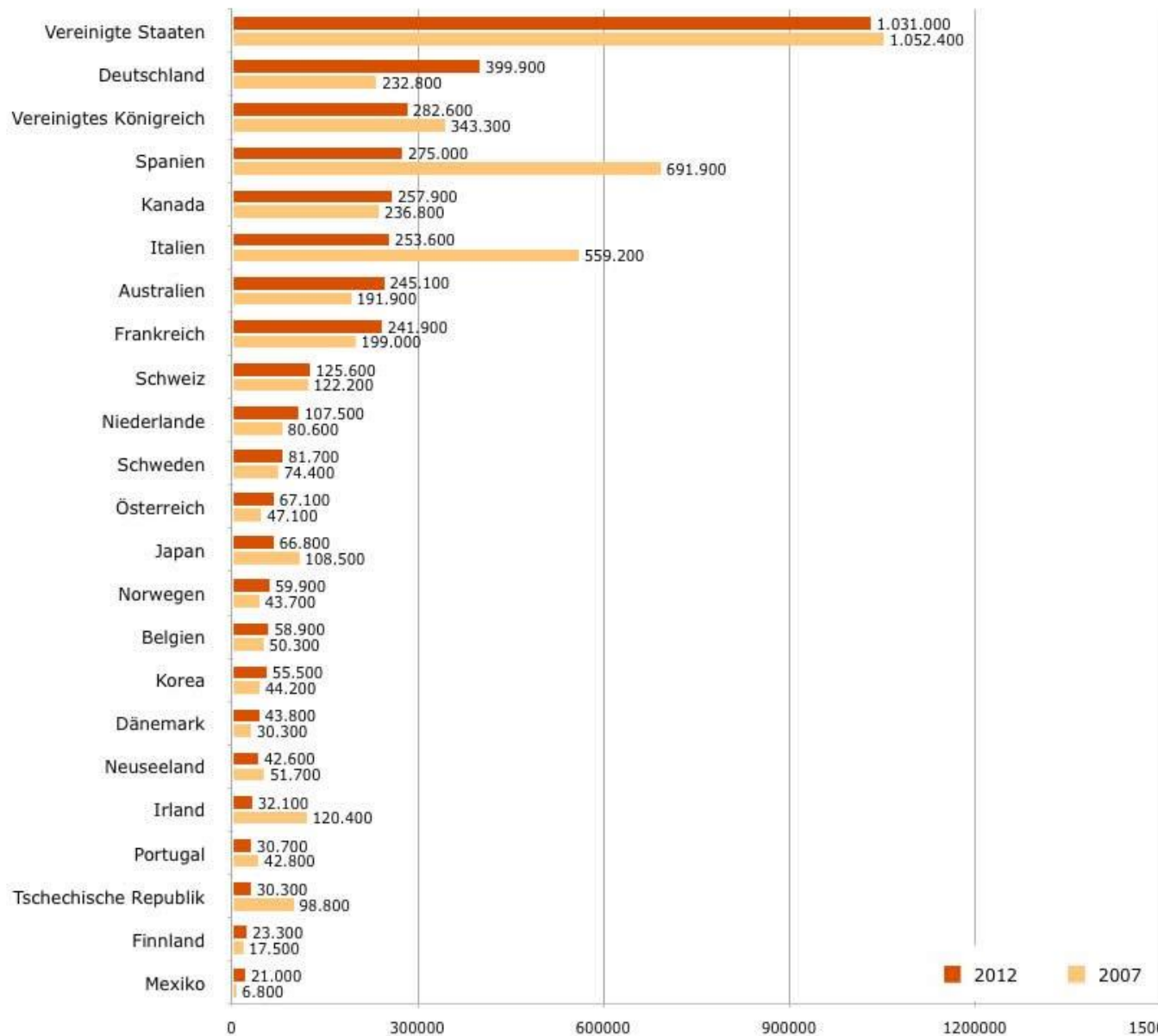

Mario Gomess, izcelsmes valsts – Spānija.

6.pielikums. Imigrācija Vācijā no 2007 - 2012

Deutschland rückt auf Platz zwei vor

Dauerhafte Migration in die OECD-Länder zwischen 2007 und 2012

Quelle:

Bakalaura darbs
“Imigrācijas problēmu atspoguļojums Vācijas medijos”

Izstrādāts Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras socioloģijas un menedžmenta
katedrā

Ar savu parakstu apliecinu, ka bakalaura darbs izstrādāts patstāvīgi; izmantojot citu autoru darbos publicētus datus, definējumus un viedokļus, dotas precīzas norādes (atsauces) uz to ieguves avotu; iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: _____ .___.2014.
Vārds, uzvārds Paraksts

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītājs: _____ .___.2014.
Akadēmiskais amats, grāds, vārds, uzvārds Paraksts

Recenzents: _____
Akadēmiskais amats, grāds, vārds, uzvārds

Darbs iesniegts ____ .____.2014.

Studējošo servisa speciālists: _____
Vārds, uzvārds Paraksts

Darbs aizstāvēts LKA _____ gala pārbaudījumu komisijas sēdē
Bakalaura, maģistra

____ .___.2014. prot. Nr. _____ vērtējums

Komisijas sekretārs: _____
Vārds, uzvārds Paraksts